

1509

**Annotaciuncula pro Con-
fessoribus Spire**

per Georgium de Gemmyngen
Prepositum ibidem
concepta.

Impensis Eucharij Henner eiusdem ecclesiæ
Vicarij edita.

EVCHARIUS LECTORI.

Candide lector, cum incidissem casu, in annotationes istas, ab auctore suo neglectas, imo aromatarijs vt ex illis cucullos facerent derelictas, Iudicauit oportunum eas pro diebus quadragesimalibus imprimi, res leuicula fateor, sed quæ æquo iudicio ingrata non sit, qui pro simplicibus sacerdotibus meliora habet, candidus in medium ferat, qui non habet. hæc ne vellitet,

FOELICITER
LEGE.

Olitus sum plebanos meos Spiræ, præcipue tpe quadragesimali hortari, vt p totos dies sint in ecclesia sua parrochiali parati, ad audiendū confessiones, neq; statuunt vnā aut duas horas in die, quibus audiant confessiones, quia volentes confiteri per hoc facillime retardantur, cum non habeant plebanum paratum ad omnes horas, & de facili capiunt ex hoc ansam, aut tardius aut omnino non confitendi, quo fit vt sæpe accusem negligentiam plebanorū in confessionibus audiendis. E diuerso ē aliquis ex fratribus medicantibus, qui de nimia plebanorum diligentia, & q; pauci ad monasterium suū causa cōfessionis faciēde accedāt, nec id fieri sine culpa plebanorū cōquerit. Condēnat aut (nec imerito) abulum quē habemus Spiræ, eo q; parrochie nō sūt distincte, seu potius sola vnica sit parrochia Spiræ in ecclesia maiori, cum pluribus substitutis, capellanis, qui habēt oēm auctoritatē plebani, per qd generat magna cōfusio in materia cōfessionū. Et in hoc verū dicit. Quia aut per multos annos qbus fui Spiræ, vidi oēs quatuor ordines fratrū medicantiū, a clero venerari atq; honorari (& merito) Nam pter alia videmus q; in publica pcessione annua ponunt in chorū ecclię maioris equalr clero seculari, dañ eis honor & ius p̄dicandi in ecclesia maiori. In exequijs canonicorū munerant & indies ad hostia clericorū elemosyna eis cōmunicat humaniter. Sifr ad celebrandū in parrochijs beneuole admittunt. Ideo etiā in hac materia cōfessionū, cupio vt oibus satis fiat, vt dignū & iustū est. Et p̄cipue vt obuiet plurimis & infinitis periculis, quæ oriunt ex tam detestabili errore, passim & indifferēter prohibito cuiusq; confitendi cuiūq; plebano voluerit. Volo itaq; pro comoditate religiosorū, & informatione plebanorū nrorū Spiræ colligere, saltim crassa Minerua, seu grosso modo, materiā a quibus confessiones audiendæ sint, neq; doctrine meæ, aut animi mei est scrutari minutatim singula, sed satis superq; mihi erit, prout quæq; occurrunt, non subtiliter digito sed rustice ac vt dici solet, aratro ipso describere.

A ij.

Cum omnes q̄ per lapsum primi parentis, corru-
ptela peccati venit in pelagū huius mundi. In quo
nauigantibus nobis Iesus Christus ne naufragio pe-
reamus, duas dedit tabulas. Prima ē baptismus in q̄ vetus
exuitur, & nouus homo induit. de hac, de con. dist. iij. per
totum & in c. maiores. & c. debitū de bap. & eius effectu.
Secūda tabula est penitētia, qua renouari possunt passi nau-
fragiū post baptismū, per peccatū mortale, & hoc quā diu sūt
in p̄ri vita quicūq̄, & quiescūq̄ diuinā inuocāt clementiā.
Ideo qualitercumq̄ & quotienscumq̄ peccamus ad sacm̄
p̄nię refugiū habemus. Et quia oīs etas ab adolescētia pro-
na est ad malū. xij. q. i. c. primo. & in phæm. cle. ac p̄ malū
aīa vulnerat letaliter & venialiter. Ad emendationē huius
mali recurrimus ad Christi imensā iustitiā. Quia autē in ipsa
ppria p̄sona nō iudicat, ante vltimū & finale iudiciū. Ideo
ante iudiciū finale, instituit iudices particulares, q̄ inter deū
offensum & hoīem offendentē, sunt quasi inter mediū, sci-
licet sacerdotes. Licet enim in cordis cōtritione gratia diui-
na peccata dimittat, de pe. di. i. c. magna pietas. In aliquibz
libris est. §. qui cōtinet sub. c. lachrymæ. Tñ oris confessio
necessaria est, cum pōt haberi copia sacerdotis de pe. di. i. c.
nō pōt. Sicut em̄ bono cathecumino dat̄ baptismus ad re-
gnū celoz, ita malo baptisato vera confessio. de cō. di. iij.
c. non dubito. Adeo vt confessiōi quæ fit sacerdoti, dicant̄
assistere angeli. c. de his. sc̄dm. l. dist. Confitētibus autē vt
daretur sacm̄ penitentiæ, cōcessit mediator dei & hoīem,
vt per ianuā recōciliationis, ad cōmunionē sacramentorū
admitterēt. de pe. di. i. c. multiplex. c. agite p̄niām. c. verbū
dei. & c. iudicet seipsum hō. Et licet in primitiua ecclia, om-
nibus sacerdotibus fieret cōfessio indistincte, iuxta doctri-
nā Apli. Confitemini alterutrū peccata v̄ra. de pe. di. i. c. fi-
nali. permittētibus aplis & discipulis, qui habebāt exercitiū
claus, q̄ etiā plena cōcordia in principio inter fideles erat.
Ideo nōdū illa certa determinatio parrochiarū facta erat, q̄
postmodū facta fuit, dum studia diuersa instinctu diaboli
fierēt in religione christiana. Et dicerēt, Ego sum Pauli, ego
Apollo, ego Cephe. xcv. dist. olim. Vt igitur scismata tolle

rent, & ecclie status p̄fectius regeret, nō solū singuli ep̄i sin-
gulis ep̄atibus, imo singulis plebibus singuli sacerdotes, p̄
cura plebis habēda p̄ p̄niā danda, & p̄ administrādis alijs
ecclie sacris determinati sunt, & distinte ecclie singulæ,
vt vnusquisq̄ ius suū ppriū & determinatū haberet, neq̄
alterius parrochiæ ius aut terminos inuaderet, vt ista clare
habent. lxxx. dist. c. primo. & per to. illā dif. & vi. q. iij. c. i.
& c. ij. ac. ix. q. ij. c. i. & ij. & p̄ totū. de pe. dif. vi. c. placuit.
& de parroch. c. nullus. de pe. & re. c. qd̄ autē. & c. omnis.
& c. si. ac pulchre. xij. q. i. c. i. cum similibus.

Et sub p̄cepto fuit etiā ante decretalē illius ḡnalis consilij.
Inno. tertij, q̄ ponit in. c. om̄is vtriusq̄ sexus: de pe. & re. vt
cōfessio fieret sacerdotibus de pe. di. i. c. quem penitet.

Religiosis autē illis tēporibus, expresse interdictū fuit, ne
darēt penitētiā, aut alia eccliaistica sacramēta, neq̄ sepelirēt
xvi. q. i. c. i. Et quare eis p̄dicta fuerint p̄hibita? dicit Euge-
nius papa in. c. placuit, eadē. q. & causa. placuit n̄ro cōsilio,
vt nullus monachorū, p̄ lucro terreno, de monasterio exi-
re nephandissimo ausu p̄sumat, neq̄ p̄niām dare, neq̄ filiū
de baptismo suscipere, neq̄ baptisare, neq̄ ifirmū visitare,
neq̄ mortuū sepelire, neq̄ ad eccliam secularē transire, neq̄
alijs q̄buscūq̄ negocijs sese implicare, sit claustro suo cōtētus
q̄a sicut piscis sine aqua caret vita, ita sine monasterio mo-
nachus, sedeat itaq̄ solitarius & taceat, quia mūdo est mor-
tuus, deo autē viuūt. agnoscat nomē suū. monos. n. grece, la-
tine vnus, Achos grece latine tristis, ide dicit̄ monachus. i.
vnus & tristis, sedeat ergo tristis, & officio suo uacet. volui
ponere v̄ba tex. q̄a nō potui breuius dicere, quæ monachis
tunc interdicta fuerūt, & quare quā referre textū. Idē dispo-
nebat, in. c. puenit eadē. q. & causa, cū similibz. licet postea
immutata sint. vt patet in. c. sunt nōnulli. ea. q. & causa.

Ante etiā p̄dictā decretalē. Oīs de pe. & re. cautū erat per
canones, vt saltē ter in anno hoies cōicarent, de con. dif. ij.
c. Et si nō frequentius. c. si quis intra eccliam. c. seculares. &
c. sequen. quia autē t̄pis decursu male obseruabat̄ illud de p̄-
ceptōe eucharistię ter in anno, Et subditi decipiētes se ipsos
recurrebant ad alios, q̄ ad sacerdotes parrochiales, ex quo

A iij

iminebat magnū periculū animarū. Ideo Urbanus secundus
i. c. vi. de pe. di. vi. voluit, vt nullus sacerdos audiret cōfes-
sionē subditi alterius. & Inno. iij. salubriter attendēs, q̄ sa-
cerdos parochialis habebat vultū sui pecoris agnoscere di-
ligenter, & gregē suū cōsiderare, vt ante tribunal æterni iu-
dicis ex oibus sibi cōmissis rationē reddat, vt nō iudicium
sed gloriā p̄ suis actibus percipiat. Attēdēs etiā q̄ sacerdos
parochialis cōsiderare debet, cui administrat sacm̄ eucha-
ristiæ. Nō em̄ turpitudinis cōtagione fœdatis, sacra cōmu-
nio dari debet cum ceteris christianis. c. p̄ dilatione, de cō-
dis. ij. Eam obrem statuit in concilio generali canonē illū.
ois vtriusq̄ sexus, de pe. & re. vbi p̄uidit vt cōfessio fiat p̄
prio sacerdoti, aut de eius licētia alteri, vt ibi latius cōtinet̄.
Episcopis aut̄ cōcessum fuit, vt nō solū in p̄dicationibus,
sed etiā in audiēdis confessionibus, ac penitētis iniungēdis
possent recipe coadiutores, & cooperatores, vt patet in. c.
inter cætera de off. or. Et quia erat messis quidē multa, ope-
rarij autē pauci, rogabāt apl̄i dñm messis vt mitteret opa-
rios in messem suā. & post hoc designati sunt. lxxij. discipu-
li, quorū typū gerūt p̄sbyteri, atq̄ in eorū locū sunt constitu-
ti in ecclesia dei, ideo dicimus quod tripliciter messores ad-
duntur p̄existentibus antiquis in ecclesia dei.

Primo nonū ordinē instituendo, sic additi sunt. lxxij. di-
scipuli apl̄is. Secūdo plures in singulis constituendo, sicut
ep̄i multi, q̄ in locum ap̄loꝝ successerūt, parochiales p̄sby-
teri, infiniti qui in discipulorum locum constituti sunt, &
quorū typū gerūt, vt pulchre habet̄. xxi. dist. c. in nouo tes-
tamento. & lxxvij. dist. c. coepiscopi.

Tertio principalium operarioꝝ coadiutores ordinando,
isti sunt p̄dicatores & minores, qui per diuersos pontifi-
ces (quorū constitutiōes in corpore iuris includunt̄) vt in-
fra videbimus vocati sunt, in adiutoriū principalium opario-
rum, quibus principaliter cura plebis est cōmissa. vt in des-
cre. inter cætera p̄allegata. Neq̄ credat aliquis, quod p̄ hoc
p̄dicatores aut minoribus cōcessa sit aliqua principalis
potestas, ipsi em̄ tantū sunt in quoddā adiutoriū euocati, ut
scilicet p̄prios sacerdotes adiuuēt, nō vt eorū statū essentia-

lem perturbēt. Quia aut̄ dicti P̄dicatores & Minores, vt
videbat̄ m̄stis abutebāt eorū priuilegijs, ideo magnū ortū
fuit disturbiū, adeo q̄ aliqui pontifices in totū reuocabant
priuilegia illa, aliqui declarādo limitabant dicta priuilegia
& inter illas reuocationes, declaratiōes, & limitatiōes, ma-
gna erat intricatio, & disturbiū, ideo Clemēs. v. renouādo
constitutionē Bonifacij. viij. in consilio Viennē. edidit sta-
tutū sc̄te eccl̄ie vtilissimū, & reuera necessariū, qd̄ ponit in
cle. dudum. de sepul. in cuius principio fit mentio de dicto
disturbio. Et illa cle. erit nostri farrago laboris.

Vult autē dicta cle. dudum, de sepul. §. statuimus, quo ad
materiā confessionis, de qua nūc loquimur, plebanis & fra-
tribus nostris Spiræ, q̄ fratres p̄dicatores & minores, cer-
to modo qualificati, ac certo mō presentati ep̄scopo pos-
sunt audire libere cōfessiones, sibi cōfiteri volentiū, in ciui-
tate & diōc. dumtaxat, ac absoluere oēs qui sunt de iurisdic-
tiōe illius ep̄i cui p̄sentati sunt. vt latius infra videbimus.

Ad huiusmodi autē p̄sentationē plura requirunt̄, quorū
si aliquod omittat̄, tunc totus actus est irritus, puta ante p̄-
sentationē, quo ad minores oportet q̄ fr̄es p̄sentandi prius
sint electi per generalē, aut prouincialē ministrū. Quo ad
p̄dicatores necesse est q̄ fuerint electi per magistrum aut
priorem prouincialē, & si aliter fieret, tunc actus esset om-
nino nullus, quia vicarij ministrorū aut magistrorū pro-
uincialiū, non possunt eligere confessores, vt dicit glo. in
dicto. c. dudum. §. statuimus, in ver. custodes.

An aut̄ prouinciales p̄dicatorū, aut ministri minorū, qui
ante ad hm̄oi officia audiendi cōfessiones p̄sentati nō fue-
runt, possint se ipsos p̄ntare? forte dicendū q̄ non, quia illa
cle. dudū. exigit quandā electionē, & approbationē, & illā
nullus de se ipso facere debet. ar. c. si. de insti. & c. cū in iu-
re, de elec. cū concor. Volūt etiā scribētes q̄ nō valet hm̄oi
p̄ntatio supbe facta, cū debeat fieri humiliter, vt ibi di. rex.
q̄ subiūgit, ut dicti fr̄es studeāt eligere p̄sonas sufficiētes ido-
neas, vita p̄batas, discretas, modestas, atq̄ peritas, quæ oia
pulchre exponuntur per Car. Zab. in di. §. statuimus, & ac
deinde in principio.

A iij

Ista cōsiderent fratres nostri Spiræ, cū quāta modestia lo-
quat̄ tex. dictæ cle. dudū. & studeāt eū potius seruare vt te-
uenē, q̄ curare vt habeāt magnū numerū audientiū cōfese-
siōes, quisq; in cōuētū suo in emulationē alterius cōuētus.
Putā predicatores & minores qui sunt siti ī corde ciuitatis
Spireñ. forte quisq; illoꝝ conuentuū habet quatuor frēs de-
putatos ad audiendū confessiones, forte ad Augustineñ. &
Carmelitas sufficerēt duo, p̄ quolibet cōuētū, eo q̄ ad eos
est paruus cōcurſus ppli, & hoc p̄pter verba tex. in di. cle.
dudū. §. statuimus, dū dicit, q̄ numerus p̄sonarū audiendi
confessiones, debet esse prout vniuersitas cleri & populi
multitudo vel paucitas exigit.

Sint etiā fratres nostri Spiræ cauti in hoc, vt ad visum p̄-
sentent suos electos, quia hęc est cōis opinio scribentium.
Licet frater Ange. in lūma sua aliter credat, verū suū crede-
re nō detrahit cōi doctoz̄ sniæ. Et dicit Car. Zab. in di. cle.
dudū. §. statuimus. & ac deinde in q̄rto notabili, q̄ frēs p̄-
sentati debēt esse p̄ntes ad oculū, p̄pter sex req̄sita in eis, vt
ibi p̄ eū, q̄ dephendunt̄ q̄nq; ex aspectu, nec aliter cognosce-
re possumus, nō. n. oia illa p̄ se p̄sumunt̄ inesse. Licet. n. reli-
giosus p̄sumat̄ bonę conscię, per dicta glo. vl. c. expedit. xij.
q. i. & c. cū ex iniūcto, de op. no. nun. §. sup̄ eo quoq; & ibi
glo. in verbo nō fecissent, q̄ allegat cōcordantes. tñ nō p̄su-
mit̄ pitus vel aptus ad cōfessiōes audiēdas, & p̄nitentias
iniūgendas, cū ab hoc officio sit excusatus, nam religiosus
pōt esse bonus, sed illiteratus, p̄ visum autē de multis q̄lita-
tibus Prēlati poterūt se instruere, ne p̄figant ignotos & nō
p̄batos, vt refert Zab. loco p̄dicto, iuribus p̄ eū ibi allegatis
Et sic nō pōt stare illud q̄ frat̄ Ang. credit ī sua sū. s. q̄ absēs
p̄sentari possit, q̄ tūc tolleret̄ facult̄s ep̄i recusandi idignū
vt recitat Imo. ī d. cle. dudū. §. statuimus, ī glo. p̄ntari ī vl.
verbis. Recusatio autē cōcessa est ep̄o p̄ & ba tex. ī di. cle. du-
dū, cū dicit, q̄ si forte iā dicti p̄lati, quēq; ex dictis fr̄ib; p̄nta-
tis eisdē, ad hmōi officiu nollēt habere, vel nō ducerēt ad-
mittendū eo amoto, vel subtracto loco ipsius, sicut eisdē p̄se-
rādis p̄lati, possit & debeat alius subrogari. Et necessaria ē
hmōi p̄ntatio ad visū, q̄ ut di. tex. ī c. leg. xvi. q. i. & sē & ba

Aug. Bonus monachus aliquñ vix bonū clericū facit, quod
dictū refert glo. in. c. si se cuiq; xxvij. di. Et idē facit glo. in
c. religioso, in verbo exhibere, de sen. ex. li. vi. Neq; arbitret̄
aliquis q̄ locus faciat in hoc p̄sumptionē p̄ aliquo fratrū,
puta dicere, ille est in monasterio, ergo bonus. Nā locus nō
facit bonos, vt dicit tex. in. c. quātumlibet. xlviij. dist. & sūt
verba Augustini dicētis se expertū nō meliores posse inue-
niri, q̄ qui in monasterio p̄fecerunt, ita nō sit deteriores ex-
pertus, q̄ qui in monasterio defecerūt. Ideo vt dixi opus est
corporali p̄sentatiōe, ad p̄dicta inuestigandū, vt etiā vltra
car. Zab. Ista clare deducit Panor. ī d. cle. dudū, circa mediū
sc̄e col. Idē tenet glo. ordi. ī di. §. statuimus. in ver. p̄ntari.

Quia autē iura volūt q̄ Ep̄s potest ex causa recusare sibi p̄-
sentatos ne aliqs crederet q̄ in hmōi recusatiōe opus esset
Ep̄o allegare causas recusatiōis suæ, & instituere causa co-
gnitionē, dicit glo. ordi. loā. an. in dicto. §. statuimus. ī ver.
nollēt, q̄ istud verbū nollēt, factū & p̄priū motū, non autē
causā cognitionē denotat, Et ista notēt frēs n̄ri Spiræ. Nā
alioquin quō p̄ntatio fieri debeat, & q̄liter p̄sentati debeant
esse qualificati, non est meū dicere, sed relinquo fratribus
nostris Spire, qui sunt practici in similibus.

Cum autē di. cle. dudū, solū loquit̄ de p̄dicatoribus & mi-
noribus, posset dubitari, qd de heremitanis. s. Augustini &
Carmelitis, qui eque dicunt̄ de ordine mendicantiū vt alij
an gaudeāt eodē priuilegio, dubiū facit q̄ hij exp̄sse omit-
tunt̄ in di. cle. dudū. Itē quia carmelitæ fuerūt heremite, vt
dicit Gemi. in. c. vnico de reli. do. i. vi. circa mediū penul.
col. Idē dicit Lopus allegatiōe sua. xlv. & in cōtrariū. Here-
mite autē possunt habere p̄priū. c. p̄ latū. §. Econtra Paulus
xix. q. iij. iūcta glo. ibidē. Et sic nō vidēt posse dici medicā-
tes, & eēt exclusi ab oib; priuilegijs cōcessis medicātib;.

Clarū autē est q̄ fratres qui dñr serui Mariæ, & p̄fitent̄ re-
gulā. s. Augustini. vt no. Gemi. in di. c. vnico. de reli. do. in
vi. in. §. cōfirmatos, in. i. q. Idē dicit lo. An. quē ad hoc alle-
gat Caspar cal. cōsilio suo. xvij. sub ti. de regularib;. Clarū
inquam est quod nō cōprehendunt̄ sub noie mendicantiū
neq; gaudent eorū priuilegijs, quia iuxta regulā. s. Augusti

ni, habet propriū, p. tex. c. nolo. & c. non dicatis. xij. q. i. Et licet milites Rodiani p. fiteant regulā scti Augustini sub magna obediētia adeo q. vigore obediētie, teneantur interficere hoīem. Licet etiā Augustinus dederit regulam viduis & cōiugatis, tñ oēs illi, quia possunt habere ppria, nō comprehendunt sub noīe mendicantiū, q. uis habeāt regulā suā ab Augustino. Sicut Predicatores p. fiteant regulā. s. Augustini, vt narrat Fre. de se. cōsi. suo. xij. & Abbas con. xxvij. in sc'do volumine. & est & tertia spēs. Ideo ex regula sua possunt habere bona in cōi, vt vult regula. s. Augu. ex supra allegatis. Et hoc mō etiā ipsi nō comprehendēnt appellatōe mendicantiū, sed postea ex cōstitutionib. ordinis, per sedē aplicā approbatis, facti sunt medicātes, vt no. Panor. in. c. minus, de excels. pla. quod nō est de fratrib. seruorū Marię. ideo vt dixi nō cōprehendunt appellatōe mendicantiū. Ordo aut heremitarū, q. hodie dī. s. Augu. tanq. ex pluribus ordinibus collectus, dī collecticius, vt refert Ioā. An. in nouella d. c. vnico. de reli. do. i. vi. & in glo. sic in fine, quē ibi dē ad hoc recitat Gemi. in. §. cōfirmatos. & in glo. in verbo amittat. ideo posset dici de eis, illud q. ponit glo. in. c. q. vere. xvi. q. vi. q. sunt sicut locuste, q. nō habent regē, eo q. sunt sine certo auctore, sed hinc inde collecti, Dicit etiā glo. ord. i. d. c. vnico. de reli. do. i. vi. in ver. solido. q. Grego. nolebat aliquē medicantiū dimittere, nisi p. dicatores & miuores. Et cū. tex. in di. c. vnico, facit mentionē de p. dicatores & minoribus, dicit q. de eorū ordinibus, ecclīe vniuersali euidēs puenit vtilitas. De Carmelitis aut & Heremitis scti Augu. frigide loquit. & glo. Io. monachi ibidē in & bo euidēs dicit, q. isti duo ordines. s. p. dicatorū & minorū, in ecclīa dei p. ficiūt verbo, ope, & exēplo, de alijs duob. & b. nullū. Imo q. plus est glo. ord. Io. An. in. c. cōstitutionū, de regu. i. vi. in ver. progamus. & latius idē Io. An. in regula q. a iure, de re. iu. eodē li. & facit hęc regula ad qōnē, dicit exp. se q. Augustineū. & Carmelite nō cōprehendunt, sub di. cle. dudū. Et ita p. eū, & p. fundissime sciētīe virū Ioā. de monte murlo, fuisse in facto p. nunciatum.

Predictis nō obstantibus sciendū, q. dicta Io. An. supra alle-

gata habuerūt locū illis t. p. bus q. bus facta fuerit, sed postea idē Io. An. in dicto. c. cōstitutionē i nouella. & in q. rta glo. ibi p. nunciati, dicit, q. Cle. v. progauit illā, cle. dudū, ad heremitas. s. Aug. & Io. xxij. ad carmelitas, & di. hoc cōstare, quē ibi sequit. & recitat Gemi. in. i. col. i. glo. in & bo progamus. Idē facit Zab. i. d. cle. dudū. & ab olim, i. ij. notabili. & in. §. hmōi. & verū. in. viij. q. Idē tenet Anth. de But. in. c. oīs. de pe. & re. & veniamus, ad glo. huius & in fi. illius qōnis, in lib. meo est in. vij. col. Et ibidē Zab. & q. ro, q. p. mitit, est mihi in fine. ij. col. Et q. ad carmelitas, vide Gemi. in di. c. vnico, de reli. do. in. vi. in penul. col. q. ad hoc allegat Io. An. in. c. oīs, de pe. & re. sup. glo. Neq. opus est in hoc dubitare n. r. s. t. p. b. cū vt dī Sixtus. iij. progauerit priuilegia vniuscuiusq. mendicantiū ordinis, ad oēs alios medicātes ordines, saltim clausulis g. n. alib. vt ibi videri p. t. Neq. aliq. s. faciat sibi scrupulū, eo q. n. r. s. t. medicātes habeāt proprias possessiones & census seu redditus fixos, q. d. iō forte eos nō cōprehēdāt priuilegia cōcessa medicantibus, cū dūtaxat illi dicant medicātes, q. b. ad cōgruā sustentationē, redditus aut possessiones habere, p. fessio siue regula q. libet interdicit, sed p. q. stū publicū tribuere victū solet incerta mendicitas, sunt verba tex. in. c. vnico, de reli. do. in. vi. hmōi aut artissimā medicatē dicit tex. i. c. nimis praua, de excels. pla. iueniri i p. dicatores & minoribus, & nullā fac. m. tionē de carmelitis & augustineū. Ista inq. n. obstāt fr. bus n. r. s. t. Spire, q. licet habeāt census & redditus fixos in cōi, ex priuilegio aplico, tñ p. p. ter hoc nō excludunt a priuilegijs cōcessis medicantibus. vt in p. dictis casibus cōsultit Cal. cōsi. xlv. sub ti. de testamētis. Et Fre. de Senis con. xij. tāgit Bal. in. l. priuilegia. C. de sac. sanc. eccl. in vlt. verbis. Quo ad minores habemus tractatū minoricarū Bar. Quo ad heremitas. s. Augu. habemus Con. cal. primū, positū sub rub. de sta. regula. Quo ad carmelitas habemus alle. Lap. xlv. Quo ad oēs ordines medicātes, habemus late Bal. in aucten. ingressi. & extra glo. q. r. t. C. d. sac. san. eccl. Et ē materia quā posuit Host. & Imo. & late Panor. i. c. i. p. n. t. i. a, d. p. b. a. Tractat. et i cōstitutionē exijt. §. ad hęc, q. a, d. ver. sig. i. vi. Et in cle. exiui, eodē ti. §. cupiēs

res, i fi. Et p declaratiōe Bar. & Bal. i qbo videt eē aliq̄lis cō
trarietas, i d. auctē. igressi, videat Zab. in cle. exiui. de x̄. sig.
i. §. p̄inde, i penul. & vlt. col. vbi aliud di. i minoribz. aliud i
p̄dicatoribz ppter eorū priuilegia. Et licet posset forte dici,
q̄ n̄i medicātes Spire, quo ad retētiōē possessionū seu fi-
xorū redditū, nō dicant medicātes, tñ quo ad alia reputari
debent mendicātes, quia priuilegiū strictū tollens vnū, nō
tollit aliud. l. si domus. ff. de ser. vr. p̄. c. ex tuaz & vsu pal
lij. & c. pastoralis de priui. dato igit q̄ ex priuilegio sint abi-
lirati ad possessiones & census fixos habēdos, ex hoc nō sūt
abilitati ad alia, nec ab alijs liberati, in quibus de mendicā-
tibus fit mentio, Ideo etiā possunt medicāre, si nō habēt cē-
sus sufficiētes, alias oporteret fateri nullos esse mendicātes,
vt late in allegatiōe Lapi quarta, quā recitat & sequit Gemi.
in di. c. vnico. de rel. do. in. vi. i vltimis verbis. Et hec suffi-
ciat summo digito dūtaxat attigisse, vt claudant ora scio-
lorū, q̄ forte minus bene sentiūt de fratribz n̄is medican-
tibus Spire, eo q̄ possidēt census fixos & bona imobilia in
cōi, quia priuilegia possunt hmōi eis indulgere. Immo vt
in totū obstruā ora latrantiū, cōtra frēs nostros Spire, scito
q̄ nō solū possunt habere bona in cōi, vt supra deduxi, sed
etiā quilibet p se in specie certo mō. Nā habemus iure cau-
tū, q̄ religiosus nunq̄ dicit habere ppriū, q̄n aliquid tenet
sciente & paciēte superiore, paratus ad eius libitū dimittere.
Immo de licentia p̄lati possunt religiosi habere vsum rerū,
quæ vsu consumunt, etiā p toto tpe vitæ suæ, puta vestes,
libros, pecuniā, & s̄ilia. vt late p felinū, in. c. Cū in Ferrariēsi
de consti. mihi in fine. xiiij. col. post. x̄. Vltērius dñs Abbas
tāgit hic, q̄ allegat iura & scribētes i locis suis etiā vsq̄ ad sa-
cietatē. Et cū frēs n̄i alioquin vt plurimū sint bonæ & ho-
nestæ vitæ, & digne conuersatiōis, curandum est ne com-
maculent bonū suum nomen. Caueant igitur ne ad se reci-
pian illos, qui deficiūt ab eis, quos vulgus appellat de ob-
seruantiā, quia tales deficientes a religione sua, dicunt esse
peiores hoies alijs. c. penultimo. xlvij. di. quē tex. ad hoc
no. dñs & p̄ceptor meus d. Car. Alex. ibidē in vl. notabili.
Cōcludendo itaq̄ habemus ex mēte scribentiū, q̄ ordo he

remitarū qui dicit Augustini, & ordo Carmelitarū hñt pro-
rogationē ad di. Cle. dudū. Licet exp̄sse in ea nō cōtineant
ideo quicqd dixi, aut diceē in hac materia cōfessionū, debet
intelligi de oibus n̄is quatuor ordinibus Spire, quos vul-
gus mendicātes appellat, & qui cōprehendunt sub priuile-
gijs loquentibus de mendicātibz, vt supra deduxi.

Predicti frēs mendicātes si rite qualificati fuerint, possunt
audire confessiōes, eorū dūtaxat, qui eis cōfiteri voluerint
nemo em̄ inuitus cogitur eis confiteri, ppter verba di. cle.
dudū, scilicet sibi confiteri volentiū. Possunt etiā dicti frēs
rite qualificati, audire libere confessiōes, sibi confiteri volē-
tiū, hoc est q̄ volentes eis cōfiteri, nō tenent petere licentiā
a plebano, seu pprio suo sacerdote, ppter verbū libere posi-
tū in d. cle. dudū, & ad hoc notat per glo. ibidē. Nam istud
verbū libere, importat vt nō exigat alterius licentia, vt ibi-
dē di. Panor. i. iij. col. x̄. An istis fratribz sic electis, & ibid.
Zab. in x̄. si vero in. ij. q. & Imol. ibidē. x̄. in glo. libere.

Similiter absoluti a dictis fratribz rite qualificatis, nō te-
nent iterū cōfiteri plebano suo, vt notat glo. in d. cle. dudū
in verbo impartiri, quā approbat Panor. ibidē in. iij. col.
x̄. nunqd cōfessus istis fratribz. & late ibidē Zab. verbo. si
vero, in. iij. q. Et ad longū Imola. in eodē. §. statuimus. x̄.
glo. impartiri querit. Ideo caueat plebani n̄i Spire, ne p̄di-
cent cōtrariū, moti opiniōe Io. Mo. aut alterius, quia ista est
vera doctrina oīm, q̄ volentes cōfiteri dictis fratribz, nō
teneantur petere licentiā a curato suo, aut rursus suo curato
cōfiteri, de quibus p fratres p̄dictos absoluti sunt. Et ista bñ
notent plebani, ne in hoc errēt, Neq̄ de hac cōstitutiōe mi-
randū est, cum vnusquisq̄ plebanus possit in adiutorium
suū recipere aliū sacerdotē seu substituere, & cōfessus tali
substituto, nō teneat eandē confessionē facere plebano suo.
Quare igit papa qui est curatus seu pprius sacerdos totius
Christianitatis, nō deberet posse recipere alios in adiutoriū
suū, seu potius in cooperatores, cum in hoc nullū fiat p̄iu-
diciū plebanis, seu pprijs sacerdotibus, eo q̄ iurisdictionis
prās, nō est alicui cōcessa in fauorē suū, sed in utilitatē ple-
bis, & ad honorē dei. Et quia papa dedit auctoritatē religio
B

sis mendicantibus, vt possint audire confessiões eis confiteri volentiū, solet dici q̄ cōfessi talibus satisfec erint. c. ois, de pe. & re. quia tales cōfessi sunt de licentia sui pprii sacerdotis, id est papæ. Non tamē credant ex hoc nostri religiosi mendicātes Spiræ q̄ habeāt auctoritatē papalē, & facti sint pape, vt dicebat mihi qdā ex fratribus nr̄is Spiræ (cuius religionē volēs subiceo) cū eum arguerē q̄ absoluisset quemdam, qui iniecit manus violentas imo atroces, in abbatem religionis probatæ, nam dicebat in genere oēs fratres mendicantes habere auctoritatē papalem, Informaui hoīem q̄ non habemus tot papas in mundo, vt ipse dicebat, & honesto modo dixi ei, q̄ non essent mitrē sufficientes pro tot pontificibus. Memor dicti Iohan. An. in. ca. vt apostolice. de priui. in. vi. in nouella cum dicit, q̄ pontificalia in abbatibus tantum operantur, quantū genitalia in mulis, ita potuisset sibi dici de mitra sua papali, quia ex ea nō habet auctoritatē papalē, cum tex. in di. cle. dudū, dicat, q̄ nō cōceditur fratribus amplior potestas, q̄ curatis seu parrochialibus sacerdotibus est a iure concessa, nullus autē plebanus potuisset absoluere a tali excoicatione. Ideo longe minus ille bonus frater, cuius mentionē feci, eam obrem bonum esset fratres nostros Spiræ habere confessores depuratos, q̄ scirēt se nō esse papas, q̄uis habeant priuilegiū a papa.

Solent etiā dicti fratres reputari proprii sacerdotes, in sacramento penitentiæ dumtaxat de rigore & veritate sacramenti, quantū ad culpā mortālē & penā perpetuā, & sic iterum satisficit. c. omnis. de pe. & re. vt late recitat Zab. in di. cle. dudū. §. statuimus. & si vero, in vltima oppositiōe tertie questionis. & Imol. ibidē. & glo. impartiri circa principium, vbi dicit, q̄ isti religiosi habent loco proprii sacerdotis, & sic satisficit di. c. omnis, de pe. & re.

Fratres etiā predicti solum possunt audire confessiones eorum, qui subsunt ep̄is quibus presentati sunt, & istud bene notent, ne passim & indifferenter audiant confessiones quorumcūq̄, vt in me & meis expertus fui, quos fr̄s alieni non refutabant, & male, & hoc propter verbū dictæ cle.

dudum, scilicet suorū subditorū. Ideo nostri ciues habitantes Spiræ, qui in hebdomoda sancta solū stant per modicū tempus Franckfordiæ, non possunt ibidē absolui, cum nō sint subditi Archiep̄is Moguntinē. sine licentia plebanorum suorū Spiræ, vt notat Innocen. in. c. omnis. de pe. & re. in verbo absoluere, est mihi in fi. iij. col.

Similiter fratres solū possunt audire confessiões in diocesi eius ep̄is, cui presentati sunt, ppter verba d. cle. scilicet in eorū ciuitatibus & dio. Et in hoc frater rite qualificatus ē maior curato, quia talis frater potest audire omnes de tota dio. curatus autē solū eos qui sunt in sua cura. Et si aliquis fratrum audiret cōfessionē extra dioce. vel etiā eū qui nō subesset ep̄is cui presentatus est, tunc ostenderet vmbra quedam in opere, Veritas autem nō subesset in effectu, Ar. c. quanto, de cōsue. cum similibus.

Notandū q̄ in oibus precedentibus & sequentibus, semp loquor iuxta formā iuris regulariter, p quod excipio casus necessitatis, puta in articulo mortis existētiū. Similiter casus priuilegiatos, tam quo ad cōfessores tā quo ad cōfidentes, q̄ sæpe habent literas, quæ vulgo cōfessionalia dicunt. Etiam confessores interdū habent priuilegia. ppter cle. dudū, de sepul. de oibus illis hic nullus fit sermo, sed solum loquor regulariter iuxta formam iuris, & dimitto omnē materiā extra ordinariam.

Quia autem dixi q̄ fratres rite qualificati, possunt audire confessiones eorum dumtaxat, qui subsunt ep̄is cui presentati sunt. Querunt doctores quid de exemptis? Et dicūt quia tex. in di. cle. dudum, loquitur generaliter scilicet confiteri volentiū, q̄ possunt audire exemptos & non exemptos, & ita obseruatur vt dicit Zab. in di. cle. dudum. §. statuimus. & ac deinde, in. vi. q.

Tamen nō possunt audire religiosos, quorū statuta prohibēt eos alijs q̄ suis platis confiteri, ex eo quia tales nō habent velle. c. & si religiosus. de elec. in. vi. Ideo nō possunt dici volentes. facit etiā quia cle. dudū, quatenus tangit ius

B ij

tertij, est strictè interpretanda, iuribus allegatis p̄ Zab. in d. §. statuimus. x̄. si vero. in. ij. notabili, & latius i prima op̄nione. Et dicit Panor. in d. cle. dudū circa mediū. in. col. q̄ aliqui doctores consulūt, vt tales religiosi cōfiteant̄ istis fratribus, cū licentia suorū p̄latorū. Et subiūgit se credere, q̄ illi qui nō possunt cōfiteri curatis, nec fratribus cōfiteri poterunt, cum fratres ex di. cle. dudum, non habeant maiorem potestatem q̄ habeant curati.

De clericis aut̄ non est dubiū, quin possint dictis fratribus cōfiteri, q̄ sumunt doc. ex verbis di. cle. dudū. in. §. numerus. dum dicit tex. vniuersitas cleri & populi. & c̄.

De reliquis omnibus cui confiteant̄ est generalis remissio ad summā Hosti. in. §. cui cōfitendū, e. ti. de pe. & re. Sis tamē cautus, quia clerici qui nō hnt̄ curā aiarū, debēt recipere sacramenta a plebanis seu curatis, q̄bus subsunt, aut in quorū parrochijs habitāt, vt recitāt Anth. de butri. Zab. & Panor. in fi. c. ad audientiā primū, de eccl. edifi. Et idem Panor. in. c. vt dñicis. de parroch. in vlti. verbis. & c. cū ab eccliarū i. ij. notabili de officio ordi. iuribus p̄ eū allegatis, Prēlati tamen exempti possunt libere confessorē eligere. c. finali. de pe. & re. Curati vero sacerdotes ac prēlati, & canonici cathedraliū ecclesiarū, imediate subsunt ep̄o, & ad eum debēt recurrere p̄ oībus sacris, vt recitāt Panor. in. ca. cōquerente, de offi. ordi. in. ij. col. ver. nono habet. vbi al. le. Hosti. (quē sequit̄) dicentē, q̄ caueāt sibi abbates & canonici eccliarū cathedraliū, & alij rectores eccliarū, qui imediate subsunt ep̄o, vt ad eū recurrāt in cōfessionibus. nā ab alijs absolui nō possunt, cū a iudice nō suo absolutio facta nō teneat. Dicit tñ q̄ nō vult dānare eos, qui hoc hactenus nō obseruarūt, si mortui sunt, sed relinquit eos diuino iudicio, vt ibi per eū. q̄ ibidē etiā in ver. glo. in x̄. penitētijs, circa me. Est mihi in. iij. col. Latius p̄sequit̄ q̄ nō valet consuetudo p̄ quā clerici eligūt sibi cōfessores ad libitū, quem sequit̄ & sumat Felinus ibidē. Ideo collegiū sanctorū Germani & Mauritij, in quo etate mea semp̄ fuerūt viri docti, inter quos fuit egregius & solēnis doctor, dñs Io. Stoll, de canus. Cuius etiā ossibus omnē pensum seruitutis mee te-

neor. Nam adolescenti mihi iuris ciuilis libros cōcessit, certe tūc ingens beneficiū, nōdū em̄ quo ad ius ciuile florebat librorū impressura, me etiā ad bonos artes & virtutes (licet mihi ipse defuerim) semp̄ hortatus est. Docti in quā viri illi, bene sciuerunt introducere in ecclia sua consuetudinē laudabilē, & saluti aiarum vtilissimā. Nā sp̄ prima die q̄dragesimę pro p̄sonis ecclie suę perūt a vicario in sp̄ualibus, auctoritatē audiēdi mutuo cōfessiones. Et vicarius solet illis qui ad hoc apti sunt hm̄oī auctoritatē benigne impartiri.

Sed in ecclia cathedrali, p̄sonæ sine alicuius auctoritate sibi mutuo cōfitemē. verū suspicor q̄ sit vna trussa, & nulla absolutio, nisi habeāt indultū a superiori suo, vt supra dixi. Et late p̄sequit̄ Zab. in di. c. cōquerēte, de off. ord. in. xix. q̄. Et Antho. de bu. ibidem. ver. q̄ro q̄ sunt sacra ab Ep̄o recipiēda, est mihi in fi. v. col. Et Imol. ibidē in penul. col. Neq̄ volo q̄ mihi dicas ita per antiquā cōsuetudinē eē obseruatū, q̄a tex. in. c. si ep̄i. de pe. i. vi. dicit i fi. Nulla quoq̄ p̄t cōsuetudine introduci, q̄ aliq̄s p̄ter sui sup̄ioris sententiā, cōfessorē sibi eligere valeat, q̄ eū possit absoluere vel ligare.

De peregrinis tñ seu potius viatoribus, narrat Zabe. in. c. oīs d̄ pe. et re. i. ij. col. x̄. qd̄ d̄ pegrinis. Inno. tenere q̄ tutū est vt obtineāt licentiā a pp̄rio sacerdote. Sed si nō obtineāt qd̄ iuris? Dicit Inno. velle. q̄ videt̄ eis concessa eo ipso q̄ sacerdos pp̄rius dedit signa pegrinatiōis, alij scribentes narant signa hm̄oī esse perā & baculū, subiūgit Zab. Sed qd̄ si nō dedit? Dico q̄ si nullibi habitāt, nulli possūt cōfiteri, q̄ valeat absoluere, nisi esset legatus v̄ alias hns potestātē.

Et cū querit̄, a quibus p̄tis possunt fr̄es rite qualificati absoluere? Dicas ab oībus a q̄bus curati de iure absoluere p̄nt. Fallit in casu cle. prime de priui. vt infra dicet̄. Nō tamē hnt̄ dicti fratres maiorē facultatē, q̄ habeāt curati de iure. Nam dicit tex. in d. cle. dudū. Per hm̄oī autē cōcessionē nequaq̄ intendimus p̄sonis seu fratribus ipsis, ad id taliter deputatis, potestātē in hoc impendere ampliorē, q̄ in eo curatis seu parrochialibus sacerdotibus est a iure cōcessa. Cū autē curati nō possint absoluere in casibus sedi ap̄lice, qualitercūq̄ aut Ep̄is in iure reseruat̄, ideo multo minus fr̄es possunt

B ij

in dictis casibus absolueret. Mirū autē est q̄ curati de quorū
essentia est, vt sint sacerdotes, nō ita de religiosi, cum sacer
dotiū sit accidens in eis, possunt em̄ esse religiosi sine sacer
dotio imo per multa cētēnaria annorū, religiosi nō potes
rant esse sacerdotes. Et Siricius fuit primus papa qui indul
sit vt monachus, si vita probaretur sacris initiari posset.

Curatus autē de sui essentia est sacerdos, mirū igitur est q̄
curatus, de cuius essentia est vt sit sacerdos, q̄ nō possit ab
soluere ab oī delicto, cū tamē vt refert Imol. in d. cle. dudū.
§. statuimus. §. glo. cōcessa, i libro meo est principiū. x. col.
Curatus habeat potestātē ordinis, ex qua potest quilibet sa
cerdos absolueret quēlibet a peccatō, nā cum possit species pa
nis & vini cōuētere in corpus & sanguinē. c. panis. de cō.
dis. ij. & c. i. §. vna vero. de sū. tri. multo fortius deberet cō
uētere posse quēlibet peccatorē in membrū Chri. c. ferrū.
l. dif. subiūgit Imol. q̄ hoc p̄cedit ex ordinatione canonica
iurisdictionis exercitiū restringente. c. nullus. de parroch. &
alie. parrochianis. & c. oīs. de pe. & re. Vnde requirit q̄ qui
absoluit in foro p̄nitentiāli habeat potestātē ordinis &
iurisdictionis exercitiū, q̄ a maioribus in inferiores descēdit,
vt pulchre docet tex. in. c. in nouo. xxi. dif. & c. significasti
in fi. de elec. & a maioribus tanq̄ maius ip̄erū habētibus res
trigīt. vt patet in. c. salonitane. lxxij. dif. & c. cū ab eccliarū,
de off. ordi. Et hoc p̄cedit ex ordinaria potestate quā habēt
ep̄i in dioce. suis. c. de p̄sona. xi. q. i. hęc eadē refert Zab. in
di. §. statuimus. §. si vero. in. ix. q. Dicimus igit q̄ curati (iō
multo minus fr̄es etiā rite qualificati) nō possunt absolueret
a casibus papalibus, Similiter a casibus in iure ep̄is reserua
tis, quorum aliquos forte infra subiungam.

Sciendū est, q̄ scribētes in di. cle. dudū deducūt q̄ p̄prius
sacerdos seu curatus pōt dare licentiā suo subdito, vt alibi
confiteat. c. oīs. de pe. & re. Ipse etiā curatus pōt aliū ad t̄ps
substituere loco sui, etiā religiosum seu fratrem mendicantē,
nō qualificatū iuxta tenorē cle. dudū. dū tñ talis habeat li
centiā sui superioris, & hoc cū quodā moderamine. vt ha
bēt per Zab. in cle. i. de priui. in. xxi. & xxij. questionibꝫ
vbi curati oīno videant quia ista non debēt fieri sine sale.

Similiter curatus potest suū subditū audire in cōfessione ex
tra dioce. suā, & extra territoriū suū, quia in his que sine stre
pitu fiunt nullius territoriū ledit. argumento. c. pe. & fi. de
offi. dele. Zab. in di. cle. dudū. §. statuimus. ver. extra ciui
tates in quarta & quinta questionibus. Et Panor. in. c. cum
contingat. de fo. cōpe. in prin. vl. col. Allegat ad hoc, c. no
uit. de offi. le. & l. secunda. ff. de offi. proconsul.

Fratres autē etiā rite qualificati, nullū p̄dictorū possunt, &
in p̄dictis oībus sunt minoris auctoritatis & conditiōis,
q̄ p̄prii sacerdotes seu curati. Et ponūt scribētes in di. cle.
dudū, hanc rationē. quia dicti fratres nullā habēt curā, non
em̄ habent curā principalē, quia nō sunt p̄lati, nec delegatā
cū ad eius executionē nō obligent, nec quo ad subditos, q̄
eis cōfiteri nō obligant, nō em̄ habēt fratres p̄dicti admi
nistrationē in inuitos, & sic nō sunt ordinarij, nec delega
ti, quia nulla est subiectio confitentū ad eos, sed est q̄dā gra
tiosa ordinatio pape, in fauorem animarū introducta. Ideo
possent dici nudi ministri, & dati in adiutoriū & ad opitu
lationē, nō vt dicant oparij principales, sed principalū ad
iutores & cooperatores. c. inter cetera. de offi. ordi. Curati
autē habēt ex natura sua p̄pria, ius ligandi atq̄ soluendi, &
quo ad hoc dicunt tenere vicē ap̄log, quia Ch̄s sacerdotes
ad hoc elegit. Iō in. c. dñs n̄. xcij. dif. Ciprianus papa expo
nit ap̄los idest presbyteros, tenēt etiā vices apostolorū quo
ad sacrorū dispensationē. c. absit. xi. q. ij. Qua ratiōe etiā di
cunt vicarij Iesu Ch̄i q̄ solus primariā ligandi atq̄ soluendi
p̄tātē accepit, de pe. dif. ij. c. iter hęc. & §. his auctoritatibꝫ.
Et ex lata significatiōe sacerdotes parrochialiū ecclesiarū,
possunt dici p̄lati, quia p̄sunt parrochianis in foro aie, vt la
tius refert Panor. in. c. cū ab ecclesiā in primo notabili, de
offi. ordi. & ante eū An. de But. in. c. tua nos, de cle. egro.
Idē ponit Imo. in. c. decernimus, de iud. in. ij. notabili. Et in
dicto. c. cū ab ecclesiarū, in prin. Et hęc oīa de fratribus dici
nō possunt. Ex p̄dictis patet q̄ fratres nō habēt amplio
rem potestātē ex dicta cle. dudum q̄ curati de iure habeāt.
Imo non habēt equalē potestātē ip̄s curatis, cū curati ha
bēt iōge ap̄liorē potestātē q̄ scribo cōcessa sit, i d. cle. dudū.

Licet etiā curatus teneat corpus dñicū dare subdito suo, & scire an subditus suus illud recipiat. Adeo vt suspectus q̄ nō cōicet oī anno cōpellat cōmunicare vti habemus ex glo. c. fina. xxx. dist. intelligit tñ q̄ existēs in pctō, nō cōpelleat ad recipiendū corpus dñi, sed cogi potest ad faciendū se dignū c. si quis intrat, de conse. dist. ij. vt etiā recitat Anth. de But. in. c. oīs, de pe. & re. in fi. iij. col. x. xij. quero. Sint tamē plebani cauti, vt nō denegent sacm̄ eucharistię, alicui confesso dictis fratribus rite qualificatis, Imo quilibet plebanus tenet credere subdito suo, dicenti se cōfessum alicui, qui eū potuerit absoluerē, cū nemo p̄sumat imemor p̄prie saluus. l. sancimus. C. ad legē lul. repe. canonisata in. c. sancimus, in fi. i. q. vij. & glo. in. c. significasti, sc̄ d̄ m. de homi. Ideo plebani nō debēt taliter cōfesso denegare sacm̄ eucharistię.

Fallit primo, in eo qui perseuerat in pctō notorio, puta cū vir & vxor nō cohabitāt p̄ter superioris licentiā, Sicut in eo q̄ perseuerat tenere cōcubinā publice, & pluribus similibus, nā expresse tūc patet q̄ sint imemores proprię salutis.

Fallit sc̄ d̄ o, quicunq; curatus habet aliqua pbabilia, hoc ē suspitionē grauiē (leuē. n. nō curo) q̄ subditus suus nō dicat verū, puta q̄a est p̄sona leuis cōditionis, tūc. n. nō tenet sibi credere, nisi faciat fidē sufficientē q̄ sit cōfessus alicui q̄ potuerit eum absoluerē. Quia autē Spiræ, habemus illū detestandū abulum, q̄ parrochię nō sunt distincte, & q̄sq; in differenter cōfiteat cuiusq; plebano voluerit, necesse est vt plebani sint oculatissimi, ad sciendū an volētes recipere corpus dñi, sint prius confessi, imo an etiā oēs recipiāt corpus dñi? Eā ob rem frēs n̄ri Spiræ nō debēt se reddere difficiles ad dandū intersignia sibi cōfessis, cū plebani hoc petūt, q̄a cōstat mihi in fractiōe panis, quasdā p̄sonas singulo anno recepisse corpus dñi, sine aliq̄ cōfessiōe p̄uia, & mēciebant se cōfessas esse fr̄ibus. Iō rogo frēs n̄ros Spirę, vt sint faciles ad dandū hm̄oi intersignia, dico q̄ ad habitātes Spirę, vbi p̄pter defectū distinctiōis parrochię iminet maximū piculum, & videmus in facto q̄ sunt imemores salutis æternę.

Fallit tertio in excōmunicato, quia curatus nunq; tenetur sibi credere nisi probet se esse absolutum.

Reliquæ Fallentię collegi possunt ex predictis.

Videant autē fratres, vt ipsi nō dent sibi cōfessis, sacramentum eucharistię aut extreme vnctiōis, sine speciali licentiā p̄prij sacerdotis seu curati cle. prima de priuilegi. Alioquin ipso facto essent excōicati, nisi haberēt facultatem cōicādi suos familiares & domesticos, aut pauperes degētes in hospitalibus suis, vt dicit tex. in di. cle. i. in fi. Et istud vt dicit ibi Imol. in fi. ij. col. & alij scribētes, nō solū hēt locū in religiosis qui habent abbates, sed etiā in omī religione approbata. Istud bene notēt religiosi nostri Spirę, neq; alicui exhibeāt sacm̄ eucharistię aut extreme vnctiōis, etiā in quocunq; casu, palliantes forte errorē suum dicēdo, q̄ nō exhibeant subdito alterius parrochię sed alieno aut pegrino, q̄a tex. nō dicit subdito aut nō subdito alterius parrochie, sed loquit in genere clericis aut laicis. Audio esse quendā ex fratribus Spirę qui allegauit ep̄m scire hunc errorē, q̄ fratres ipsi dant sacramentū Eucharistię peregrinis & tolerare. Iō persuadet sibi, q̄ frēs nō incurrant excōicationē ipso facto, vt dicit di. cle. prima. Quia dico sibi q̄ ep̄s & eius vicarius in spiritualibus, nō solū nō consentiūt sed expresse cōtradixunt, put & ego cōtradixi & inhibui cū essem vicarius in spiritualibus. Et etiā quondā vicarius in spiritualibus cōtradixit expresse, vt viderūt oēs ordines medicantiū de anno M. D. VII. vbi vnus ex fratribus de hoc interpellatus, publice diffitebat se hunc cōmississe errorē. Et per hoc etiā nō habet locū dictū Zab. in di. cle. i. q. xxxix. vbi dicit se cōsuluis se, q̄ religiosus ignorās hanc penā, & alias hō sc̄tē vitæ, nō incurrat hanc penā, si exhibet corpus dñi nō incōtemptū curati. Quia Spirę frēs nostri nō possunt allegare ignorantia, cū per me & alios vicarios in spiritualibus, hec expresse sint eis prohibita, Ideo frēs nostri Spirę nō possunt aut debent in hoc allegare tolerantia ep̄scopi, aut cōsuetudinē, quia est excusatio in peccatis, vt dicit tex. in. c. quāto, de cōsue. & glo. ibidē, q̄ allegat concordātes. Sed studeāt in hoc serenare consciētiās suas, & legāt illā cle. primā, de priui. & inueniēt q̄ cōmittendo hūc errorē incidūt ipso facto in excōicationē, a quā per solū papā absolui possunt. Et cū ep̄o

hoc confiterit debet eos facere publice denūciari quousq[ue] sibi de absolutiōe facta fuerit fides. Et cōtra hmōi puplica-
tionē nullū priuilegiū, nulla exemptio in hoc potest succur-
rere ipsis fratribus, vt ibi textus clare ostendit ad literam.

Ista late tractant per Imol. in di. cle. i. in. iij. col. x. glo. eu-
charistiæ. vbi dicit, q[ue] religiosi incurrunt penā illius textus,
siue dent eucharistiā sanis siue infirmis, quia tex. generaliter
loquit de eucharistia & nō de viatico. Næc obstat tex. in. c.
penitentes, in fi. l. dif. & c. q[ue] in te. de pe. & re. Vbi apparet
q[ue] in morte dat viaticū oībus, quia debet intelligi per habē-
tes potestātē dandi hoc in sacro eucharistiæ. Penitētia autē
in casu necessitatis a quolibet sacerdote dari potest. c. pasto-
ralis, de offi. ordi. & habet. xxiiij. q. i. c. subdiaconus. §. sed
illud in glo. fi. Et di. Imol. istud bene notandū, quia etiā in
casu necessitatis nō licet sumere eucharistiā etiā si posset ab
alieno. Ar. c. vt quid paras. de conse. dif. ij. Idē tenet ibidem
Car. Zab. in. xi. q. p. totū. Quidā allegauit mihi lo. & Arch.
xxvi. q. vi. Et Inno. in. c. omis. de pe. & re. dixisse q[ue] in arti-
culo mortis liceret religioso dare eucharistiā, seu potius via-
ticū sine licētia plebani, sed nō est verū q[ue] hoc dicāt, fateor
q[ue] hoc posset eē in baptismo & alijs q[ue] sūt de necessitate, sed
nō militāt in viatico (vt supra ostēdi) aut extrema vnctiōe.
Et si aliquis allegaret consuetudinē per cle. quia contingit,
in fi. de reli. do. Dico q[ue] Spiræ nō habemus hospitalia & ta-
lia loca, in quibus possit militare ille tex. Nam hospitalia et
alia pia loca Spiræ, habent suos proprios sacerdotes seu cu-
ratos, imo q[ue] plus est illa cle. q[ue] contingit, nō dicit q[ue] cōsue-
tudo det religiosis auctoritatē ministrandi talia sacramen-
ta, sed dicit valere consuetudinē, q[ue] sacerdos hospitalium
vel sacerdotes parrochiales, pauperibus & familiæ illa mi-
nistrent, vt cla. dicit glo. vlt. in. c. primo de priui.

Et q[ue] plus est, religiosi nō possunt inducere consuetudinē
dandi sacramentū eucharistiæ, & talis cōsuetudo nō valet
vt dicit Car. Zab. in di. cle. prima, de priui. in principio in
xvi. q. Et lacius ibidē i. x. sane. in. ij. q. iurib[us] p[ro] eū ibi allega-
tis. Et refert Paulū dare rationē, q[ue] hoc casu nō valeat con-
suetudo, ne. l. de religiosis materia fingendi consuetudinē

vbi non est. Et ideo nostri textores & nautæ, ac alij ciues
qui toto anno habitāt Spiræ, & in hebdomada sctā vadūt
Franckfordiā, & sunt ibi per paruū tēpus nō possunt ibidē
recipere eucharistiā sine licētia plebanorū suorū Spiræ. Nā
licet statim cū quis vadit ad habitandū in certa parrochia,
intelligit ibi fieri parrochianus, tñ hoc nō habet locū cū q[ui]
accessit causa recreatōis, vel ob aliā causam tēporalē statim
reuersurus ad propriā parrochiā. vt dicit Car. Zab. i di. cle.
prima, de priui. in principio. i. xvi. q. p. c. is q[ue] de sepul. i. vi.
Si allegaret cōsuetudo, respōde vt imediate supra dixi.

Sed redeo vnde digressus sum, & dico q[ue] nō licet religio-
sis nostris Spire, neq[ue] in vita neq[ue] in morte, dare sacramen-
tū eucharistiæ aut extremę vnctiōis clericis aut laicis, sine
speciali licētia parrochialis sacerdotis. Tamē dicit mihi q[ue]
Sixtus. iij. cōcesserit fratribus medicantibus in vnico casu
dūtaxat dare sacramentū eucharistiæ. s. cū aliquis curatus
denegaret dare sacramentū eucharistiæ subdito suo, ex ista
sola causa, quia talis subditus confessus fuisset alicui ex fra-
tribus mendicantibus, & dicit mihi q[ue] ista sint verba Sixti
vt sequit. Et quoniā parrochialium ecclesiarū rectores, erga
illos qui fratribus eorum peccata confitent, per sæpe se red-
dunt in exhibitione Eucharistiæ & extremę vnctiōis dif-
ficiles. cōcedimus istis fratribus, vt eisdē p[er]sonis eis confes-
sis (quibus rectores p[re]fati sine ratiōali causa denegauerint,
seu malitiose distulerint eucharistiā seu extremę vnctiōis
sacramenta ministrare super quo eorundē confessor affer-
tioni stare debeat, illa perētibus possint impune exhibere.
Si verū est q[ue] ista sunt verba Sixti, tūc fratres nihilominus
sint cauti, & bene aduertant verba Sixtina per quę admit-
titur eis exhibitio corporis dñici i hoc vnico casu. Nam si cu-
ratus ex rationabili causa denegaret, aut nō malitiose dif-
ferret exhibitionem corporis dominici, tunc nō liceret fra-
tribus illud exhibere.

Verū ego non astringo fidē meā, q[ue] bulla Sixti quarti hoc
dicat, imo dico q[ue] religiosus ministrās sacm eucharistię
nō euaderet p[en]nā excōicatiōis ipso facto, p[er] cle. i. de priui.

C ij

Neq; recipiēs euaderet pœnā. c. ois. de pe. & re. nisi curato
facerēt fidē de p̄dictis verbis Sixtinis in scriptis auctenti.
per textū. c. cū in iure de offi. dele. Sed an etiā aliter possit
fieri fides q̄ per literas ap̄licas, est materia q̄ ponit Archi. in
prohemio sexti. Bal. in. l. humanū. C. de legibus. Rota in
uis deci. cccxxxij. Ioā. An. in mercu. Regula. Nemo ad im-
possibile de re. iu. in. vi. In q̄stione quā ibi mouet, etiā cū
alias haberē verbū de illa bulla quā magnū Mare appellāt
Cū fratrib; timorataē cōsciētē dicebāt se nō vti verbis Six-
tinis contentis in illa bulla, & baptifabāt eā, exorbitantias
Sixtinas, nō quo ad bullas ibi insertas sed quo ad quedā que
Sixtus ibi passus est poni, contra decreta militantis ecclēsiæ.
Videbat̄ em̄ eis Sixtū solum passum esse imitari aliqua de
militanti ecclēsiā, q̄ eis durū videbat̄ sine assensu militantis
ecclēsiæ. vnde dicebāt illud mare esse nimis amarum, ideo
impotabile. magnū & impetuofum ideo in nauigabile.

Licet etiā dicamus, q̄ lex debet v̄tentiū morib; approba-
ri. c. in his. iij. dif. tamē mihi constat illā bullā Sixtinā, nō
vndiq; esse v̄tentiū moribus approbatā, sed potius mori-
bus v̄tentiū esse in cōtrariū abrogatā. vt dicit̄ in di. c. i. his.
Nam in certis puincijs publice per eos qui p̄erant in oibus
ecclēsijs manifesto edicto mandatū fuit, cōtrariū illius bul-
le Sixtinę. Loquor quo ad verba, que Sixtus passus est poni
ibidē tanq; sua, fundabat autē se dictū mādātū publicū inter
alia in hoc, q̄ cle. dudū. de sepul. fuisse edita in cōcilio ap̄-
probatiōe patrū vniuersalis ecclēsiæ, & ab vniuersa synodo
tunc quoq; parciū cōcordia cōstituta. Et q̄ priuilegiū Sixti-
nū potius ex studio flagitantium, q̄ spōtanea voluntate cō-
cedētis p̄fectū esset, licet alienis verbis sit adumbratū. Et q̄
volet inueniet apud me de p̄dictis documentū non leue.

Vult etiā Imol. in di. cle. dudū. §. statuimus in fi. q̄ si aliq; de-
cefferit qui illo anno curato suo nō sit confessus, neq; ab
eo sac̄m Eucharistię receperit, q̄ curatus p̄pter hoc nō de-
bet sibi denegare sepulturā ecclēsiasticā, iuxta tenorē. c. ois
de pe. & re. quia in dubio debet p̄sumi q̄ non deliquit,
& q̄ non fuit immemor salutis eterne. Argu. l. merito,
ff. pro socio. & l. sancimus. C. ad. l. iul. repetund. Et sic

cum potuerit alteri legitime cōfiteri puta alicui ex fratrib;
vt di. cle. dudū. potuit ex eius cōsilio abstinere ab eucharis-
tia nō debet p̄sumi, q̄ non fecerit. Itē quia delictū tale esset
occultū, & ideo nō debet p̄pter hoc publicari, vt ibi p̄ eū.

Sed caueant plebani mei Spiræ, ne defacili assentiāt do-
ctrinæ Imol. quia fundat se in hoc q̄ religiosi mendicantes
possint cōfiteribus sibi, consulere de abstinēdo ab eucha-
ristia ad tēpus. Sed in hoc dubitamus, nā licet dicamus q̄ li-
ceat fratrib; audire cōfessiones. di. cle. dudū, & istud con-
siliū de abstinēdo ad tps, est pars cōfessionis. Et ideo cui li-
cet cōfiteri etiā liceat ab eo recipere consiliū. Tamen sicut
videmus in casibus in iure ep̄is reseruat̄, q̄ fr̄s tenent̄ sibi
cōfiterentes remittere in illis calibus ad ep̄m. Ita dicimus q̄
tutius est q̄ quo ad hoc consiliū de abstinēdo ad tps, remit-
tat̄ ad suū curatū, q̄a ministerio curati non alterius recipit̄
hostia, ergo eius ministerio debet subditus abstinere, ne cō-
trariorū sit eadē disciplina. l. ij. ff. de his q̄ sunt sui vel alie.
& c. hospiciolū. xxxij. dif. Maxime quia alias hic Spirę vbi
nō sunt distinte parrochię, dare materia fraudādi tenorē.
c. ois. de pe. & re. qd̄ est contra tex. c. sedes, de rescrip. Red-
dat ergo subditus rationē curato suo, cū ipsius curati sit cō-
pellere subditū ad cōmunionē si opus sit (vt supra deduxi)
Non autē religiosi medicātes, Et q̄a curatus est p̄cipuus exe-
cutor pœnarū. c. ois. de pe. & re. videt̄ sibi nō bñ consulere
q̄ in hoc fr̄s consilio contentat̄. Licet etiā vulgo dicamus,
q̄ nemo dicat̄ imemor p̄prię salutis, & velimus hoc trahe-
re in p̄sumptionē, q̄ nullus dicat se cōfessum aut habuisse
licētā cōfitēdi, aut ab alio eucharistiā sumēdi & p̄fra hmōi
qn sit verū & sibi credēdū, tñ Panor. i. cle. i. de priui. i. prin-
cipio, videt̄ velle q̄ hoc solū militet i sac̄o p̄nię & n̄ i alijs.

Verū vt possis te absoluerē ex hoc dubio, scias q̄ cū in. c.
ois. de pe. & re. tex. dicit, suscipiēs reuerēter ad minus in pa-
sca eucharistię sac̄m, nisi forte de p̄prię sacerdotis cōsilio
ob aliquā ratiōabilē causā, ad tps ab hmōi p̄ceptiōe duxe-
rit abstinēdū, dicit ibi lo. An. in nouella i. v. p̄prię, ergo nō
extranei in quo aliqui se seducūt scd̄m Hosti. quem ad hoc
allegat. & sequitur Panor. ibidē in quarto notabili dicens,

C iij

q̄ nō debet q̄s abstinere ab assumptiōe et charistię ex cōsilio
alieni sacerdotis, sed p̄prij dūtaxat, q̄ multi & male nō
aduertūt, vt dicit Io. An. & bene. Vt aut̄ scias q̄s dicat̄ pro-
p̄rius sacerdos vide in eodē. c. ois. Io. An. i nouella in ver-
bo p̄p̄rius, qui dicit q̄ p̄p̄rius est cui cura v̄ ecclia parroch-
ialis est cōmissa, quē ibidē allegat & sequit̄ Anth. de but. in
viiij. q. dū q̄rit q̄s dicat̄ p̄p̄rius cōfessor vel sacerdos? Dic q̄
est curatus scilicet cui cura suę ecclie parrochialis est com-
missa, siue sit rector siue vicarius. Et sic p̄p̄rius & immedia-
tus isto casu appellat̄ parrochialis papa & ep̄us. vt ibi p̄ eū.
Similr̄ ibidē Zab. x̄. quero quis dicat̄ p̄p̄rius sacerdos, est
mihī in principio. ij. col. & dicit, q̄ p̄p̄rius sacerdos est ille,
cui est cōmissa cura eius qui debet cōfiteri, exemplificat de
sacerdote intitulo in bñficio curato principaliter, siue vi-
carius p̄petuus siue ep̄us vel archipresbyter cathedralis ec-
clesię, legatus aut vicarius episcopi generalis, vt ibi per eū.
Sequunt̄ aliq̄ casus ep̄ales a q̄bus curati de iure absoluere
nō possunt, multominus religiosi mendicātes, etiā rite qua-
lificati iuxta cle. dudū, cū nō habeāt ampliorē potestātē, q̄
curatis a iure concessa sit. Cū itaq̄ querit̄, qui sint casus ep̄a-
les in corpore iuris iclusi? Cōiter fit remissio ad glo. Io. An.
in. c. si ep̄us, de pe. & re. in. vi. Et ad Host. in sūma, de peni.
§. cui confitendū, tamē placuit i specie subnectere aliquos.
Ab oī excōicatioe, quā lex seu cōditor legis sibi aut alteri
reseruauit curati, lōge minus fr̄es etiā q̄lificati, iuxta cle. du-
dū. absoluere nō possunt. c. nup. de sen. ex. Idē est quo ad
fr̄es etiā rite q̄lificatos, de excōicationib; p̄ statuta puincia-
lia aut synodalia p̄mulgatis. cle. i. de priui. q̄a in illis fr̄es ab-
soluere nō p̄nt, etiā si ep̄i sibi n̄ reseruēt absolutionē, alioqn̄
sūt ip̄so facto excōicati, vt dicit rex. ibidē. Sed in illo casu. s.
q̄n̄ statutū puinciale aut synodale nō reseruāt absolutionē
curatus bñ pōt absoluere. vt notat Panor. in. c. nup. de sen.
ex. i. q̄nto notabili. & i hoc curatus ē maior fratre etiā q̄lifi-
catus, iuxta cle. dudū. Et quia religiosi nō p̄nt absoluere a
sn̄ia excōicatiōis lata p̄ statuta synodalia aut puincialia, du-
bitat̄ an possint absoluere a sn̄ia excōicatiōis lata p̄ statuta
legatorū, Dicūt scribētes q̄ religiosi in hoc nō hñt maiorē

potestātē in absoluēdo, q̄ habeāt p̄sbyteri parrochiales, ip̄i
aut̄ parrochiales p̄sbyteri hoc casu nō absoluūt, sed eorū or-
dinarij, ideo neq̄ fr̄es absoluere p̄nt, vt notat̄ p̄ Car. Zab.
in cle. i. de priui. q. xxx. & ibidē Imol. in. viij. col. x̄. glosa
sententijs q̄rit. Cū aut̄ ordinarius absoluat ab excōicatiōe a
canone lata, aut ratiōe delicti vel domicili, etiā extra dioē.
suā, cū hoc sit volūtariē iurisdictionis, & est materia. c. nouit
de off. dele. Tñ legatus extra puinciā suos aut alienos in pu-
uincia, hoc casu absoluere nō pōt. c. penul. de off. leg. Quia
potestas sua exorbitat a iure cōi, iō debet esse cōtenta suis fr̄-
nibus. c. duo simul, de off. ordi. vt notat Zab. i. d. cle. dudū.
§. statuimus. x̄. extra ciuitates i fine. v. q. & ista theorica ve-
nit notāda in materia exorbitantiarū. Et vt aliquid dica-
mus de eo q̄ nūc erit in fractiōe panis & in practica, q̄a esta-
te p̄terita multi auctoritate ap̄lica excōicati fuerunt, quibus
plures temere participarūt. Scimus q̄ cōicās excōicato ma-
iori excōicatiōe p̄ter q̄ in crimine incurrit minorē excōica-
tionē. Certū est q̄ h̄mōi minor excōicatio ē lata a canone,
vt in. c. cū excōicato. xi. q. iij. iō ab ea nō poterūt absoluere
religiosi mēdicātes q̄lificati, iuxta d. cle. dudū. & hoc p̄pter
tex. cle. prime, de priui. q̄ loquit̄ gn̄alr̄ de excōicatis a cano-
ne. nec aliquē moueat Zab. ibidē. i. xxv. q. vbi obiter dicit,
q̄ ille tex. solū loquit̄ in excōicatiōe maiori. q̄a glo. ordi. ibi
dē dicit cōtrariū, & late Gem. i. c. vnico. de his q̄ vi mē. ve
in. vi. in vltimis verbis iuribus p̄ eū allegatis, & ista est do-
ctrina tuta & secura.

Cum hęc scriberē admonitus fui per sanctę vitę & sum-
mę doctrine virū Carthusiē. q̄ glo. ordi. in di. cle. i. nō di-
cat cōtrariū eius q̄ obiter dixit ibi Zab. sed potius sit p̄ eo.
Itē q̄a parcendū multitudini, nā hodie ob cōtumaciā multi
excōicant̄, quos nemo solet vitare p̄cipue extra participa-
tionē criminis, rursus parcendū multitudini, q̄a di. cle. i. lo-
quit̄ de oibus religiosi q̄ oēs essent in magno piculo & c̄.
Dico q̄ p̄cere aut stringere nō ē meū, sed legislatoris verū
nō video in q̄ graueē multitudo, nā posito q̄ multi icurrāt
minorē excōicationē ob participationē extra crimē etiā se-
ptuagies septies (vt dici solet) tñ ip̄is apliter p̄ eccliam p̄uisū

est, cū oēs epi, vicarij in spūalibus, & plures hmōi psonæ
imo ois curatus possit absoluere ab hmōi excōicatiōe mi-
nori a canone inflicta, vt infra deducā, adeo q̄ si nō esset
aliquis religiosus in orbe terrarū, nihilominus amplissime
taliter excōicatis consultū est per ecclesiā, cum ois de cuius
ppria essentia est audire cōfessiones, possit tales absoluere,
Nec mirum si religiosus talis absolutio interdicta sit, cum
nō de necessitate, sed solū de bene esse, & ex accidēti audiāt
cōfessiones. Et sæpe miratus sum quare adeo ardēter se in-
gerāt ad audiendū cōfessiones, cū tñ ad hoc obligati nō sint.
Imo quo ad religiosos qui nō tenentur neq; obligati sunt
ad audiendū cōfessiones, si abstinēt ab hmōi absolutiōe mi-
noris excōicatiōis, ob participationē a canone lata, nō vi-
deo quō possit eis iminere periculū aliquod. Fateor si volēt
cōtemnere iura & canones, q̄ incident sententiā excōmu-
nicatiōis ipso facto in eos latam, per di. cle. primā. de priui.
ideo sibi caueāt, & sacros canones non paruipendant.
Qd' aut̄ glo. ordi. in di. cle. prima de priui. nō sit contraria
dicto quod obiter Zab. posuit ibidē. in. xxv. q. sed potius
cū eo sentiet, vt me admonet deuotus ille Carthusiē. suspi-
cor q̄ hoc dixerit ex tpe, nō visis libris. Nam glo. expresse
est contra obiter dictū Zab. ibidē. Ad istud deducendū co-
gor inferere dicta scribentiū. Zab. itaq; in di. cle. prima, in
xxv. q. querit. de qua excōmunicatione loquatur ibi textus
Et dicit obiter q̄ de maiori & nō minori, iuribus per eum
ibi allegatis. glo. autē ibidē tenet expresse cōtrariū, vt pater
intuētī, & eā ad hoc ibidē notat Imol. (cuius verba anectā)
mihi in fi. vii. col. ver. glo. a canone & c. q̄rit nunqd q̄ hic
dicit religiosum nō posse absoluere excōicatos a canone,
procedat indistincte a quocūq; canone surgat excōicatio,
etiā si ab illo. xvij. q. iij. si quis suadente & c. Dicit q̄ sic per
hunc textum, qui indistincte loquitur, per hoc qd' dicit q̄
isti non poterunt absoluere excōmunicatos, etiam a tali ca-
none, a quo possit absoluere episcopus vel sacerdos, se-
cundum decretalem, Nuper. de sen. excō. & sic sentit glo.
q̄ etiā excōicatos a canone minori excōicatiōe ppter parti-
cipationē nō poterūt absoluere religiosi. Cū glo. cōcordat

Paulus, & idē Guil. dicēs hoc intelligi de quocūq; canone
a papa pmulgato, q̄ ille p excellentiā dicit canon. Hęc sūt
verba originalia Imol. q̄ nescio si possent esse clariora.

Similiter in. c. vnico, de his q̄ vi metus ve causa dicit rex.
Eos qui absolutionē vi vel metu extorserint excōicatiōis
sententiā decernimus subiaccere & c. Clarū est q̄ qui extor-
quet absolutionē ab excōmunicatione maiori incurrūt pe-
nā illius textus. Verū audiamus verba gemi. ibidē circa fi.
qui dicit, sed possit dubitari nunqd iste tex. habeat locū in
cōpellente, p obtinenda absolutiōe minoris excōicatiōis.
Et videt q̄ nō, quia appellatiōe excōicatiōis in dubio in-
telligit de maiori, de sen. ex. si quē. Cū igit̄ tex. dicat hic sim-
plicit̄, de illa intelligit. Itē quia tex. iste ē penalis nō debet
āplari. Ar. regule odia, infra. de re. iu. eo. li. de peni. dif. i. pe-
na. In cōtrariū facit quia etiā lex pœnalis, phibēs absolutio-
nē ab excōicatiōe includit excōicatiōe minoris excōica-
tionis. vt notat glo. sup. x. a canone in cle. prima de priui.
Item cū absolutio requirit̄ a snia minoris excōicatiōis sic a
maiori. vt in. c. nup. de sen. ex. Et iste textus disponat super
absolutiōe, patet q̄ etiā de illa debet intelligi. Nā vbiq; q̄
fit mērio de excōicatiōe, & materia in qua pferē est p por-
tionabilis etiā minori excōicatiōi intelligit de maiori & mi-
nori. vt notat glo. penul. in. c. p̄sidentes. infra de hereticis.
Cū ergo absolutio vtriq; snie pporcionat̄, vt di. c. nup. de
vtraq; intelligit̄, & facit glo. supra. e. c. sup. ver. suspēisionis.
Per hęc expresse vidimus, q̄ glo. i. d. cle. i. de priui. est oino
cōtraria dicto qd' obiē ibi posuit Zab. et videmus ad oculū
q̄ glo. illā sequit̄ ibidē Imol. & Gemi. i. loco p allegato. ad
iura q̄ allegat Zab. Forte possit dici q̄ loquant̄ in casibus
suis. sed cū incōcernentibus periculū aie, tutior interpreta-
tio faciēda sit. c. iuuenis de spō. Iō cū ista cle. prima de priui.
loquit̄ de excōicatiōe in genere. Et ita possit intelligi de mi-
nori sicut de maiori, tutius est interpretari q̄ intelligat̄ etiam
de minori, quia hoc casu nullū subest periculū. Et quia vt
vides cōtra obiter dictū Zab. habemus glo. ordi. Gemi. et
Imol. cū iuribus & fortissimis rationibus per eos allegatis.
Iō nō obstāre monitōe deuoti cartulien. redeo ad ppositū.

Et dico q̄ ista doctrina sit tuta & segura vt prius dixeram;
Ac addo me nō suspicari religiosum timorāte cōsciētiae, se
velle intromittere de absolutione ab excōmunicatiōe mi-
nori per canonē inflicta ob pœnam. di. c. primi de priui.

Curatus autē quia canon absolutionē ab excōicatiōe mi-
nori quē incurrit per participationē, p̄ter q̄ in crimine sibi
nō reseruauit. Curatus inquā ab illa absoluere potest. c. nu-
per, de sen. excō. quē ad hoc ibi notat Antho. de but. in vl.
notabili. & latius in. vij. q. Et Zab. ibidem in vlt. notabili.
Imo multi ex scribētibz volūt q̄ curatus possit absoluere
etiā ab omī excōicatione maiori lata a iure, quādo cōditor
legis sibi aut alteri absolutionē nō reseruauit, inter quos est
Inno. in. c. nup, de sen. ex. vbi ponit q̄ in quinq; casibus se-
des aplica sibi reseruauit absolutionē, vt ibi per eū. Et mul-
ti alij doctores sunt huius opinionis. Tamē Zab. ibidē in fi.
tenet, q̄ solus ep̄s absoluit a maiori excōicatione, quā cōdis-
tor legis sibi nō reseruauit. Et forte ista est tutior sententia.
Tamē alia habet etiā suos auctores.

Ideo dicimus q̄ religiosi a nulla sinā excōicatōis lata a ca-
none absoluere possunt, nisi sint casus a iure excepti. Puta
cū monachi se mutuo percutiūt, quia tunc abbas absoluit.
Et si discretio Abbatis non sufficit tunc prouidentia episco-
pi diocesani est adhibenda. c. monachi, de sen. excō. Alius
casus ē cū qs̄ ingredit̄ religionē q̄ prius iniecerit manus vio-
lētās, & recepit ordies illū absoluit abbas suus, si ignorātia
est pbabilis & factū nō est graue. c. cū illorum de sentē. ex.

Plus dicimus q̄ fratres etiā qualificati iuxta cle. dudū, nō
possunt absoluere a sententia excōicationis a canone lata,
a qua possēt absoluere ep̄us aut curatus, vt dicit glo. in di.
cle. prima, de priui. in ver. a canone quā ibidē sequit̄ Zab.
xxvi. Et Imol. in fi. vij. col. Et in hoc curatus est maior quo
cunq; fratre. Etiam qualificato, iuxta cle. dudum.

Ideo fratres nostri Spiræ sint multū prouidi, ne se intro-
mittāt de excōicationibus a canone latis quare materia est
ampla & diffusa, pnunc sufficiat remissio ad sum. Host. de
se. ex. §. qs̄ possit excōicare, qui enumerat. xxx. casus excōi-
cationū latis a canone iuris veteris. Et glo. i. c. eos q. eo. ti.

i. vi. enumerat. xxxij. casus excōicationū a canone. p̄ eūdē.
li. vi. inductos, glo. aut in cle. prima, eo. ti. faciēs mentionē
de p̄dictis enumerat. l. casus, iductos p̄ cle. in qbus fert̄ sinā
a canone. Ista notent̄ p̄ curatos n̄ros Spiræ, qa licet in aliq-
bus absoluere possint tñ p̄ maiori pte ligatē sūt eis manus.

Religiosis autē nostris mendicantibus Spiræ, penitus in-
hibet̄ ne se impediāt de excōmunicatiōibus a canone la-
tis, nisi in casibus a iure exceptis, quos supra posui, alioquin
ip̄so facto sunt excōicati. di. cle. prima. de priui. Et nullū pri-
uilegiū, nulla exēptio eis succurrit qn ep̄us eos possit facere
publice denūciari, vt ibidē textus dicit ad literā. Expetiti de
hoc casu excōicationū veniamus ad materiā d̄nūciationū

Omnes denunciati in sancta sinodo laicali Spiræ, & extra
quia contra illos publice procedit̄ per archidiaconū Spiræ
tam in ciuitate q̄ extra per totū archidiaconatū maioris ec-
clesiæ Spireñ. Illi inq; neq; a curatis neq; a fratribz etiā rite
qualificatis absolui possunt. Exemplū habemus in. c. vlti.
de maledicis. Idē dicit̄ de Sortilego. c. sc̄ d̄o de forti. Idē di-
cendū de quocūq; delicto ī sc̄tā sinodo laicali denunciato.

Cōmutatio votorū aut eorundē dispensatio, spectat ad
episcopum & non ad curatos, minus ad fratres. c. primo
de voto, & intelligo de vero voto vt ibi textus loquitur,
non de fatuis promissionibus.

Manifesti vsurarij ab inferiore ab Episcopo absolui non
debent. c. vlti. de vsu. in. vi. vbi datur episcopus forma &
modus absoluendi qui obseruari debet.

Etiam materia vagarū restitutionū p̄tinet ad episcopos
quam confessores videant per se ipsos. Et ponit Zab. in di.
cle. dudum. §. statuimus. & si vero, in. xi. q. Et ibidē Imol.
mihi. in. x. col. & sed dubitatur.

Cum Episcopus in specie p̄cipit alicui ne matrimoniū
cōtrahat, tunc curatus aut frater se nō impediāt. c. primo.
de matri. contrac. cōtra. interdic. eccle. aut si aliq; cōtrahat
in casibz phibitis, aut cōtra inter. eccl. c. vl. eo. ti. Ista ē ma-
teria ampla & q̄tidiana, quā latius nūc nō p̄sequor, tñ opus
est vt cōfessores circa eā sint bñ oculati ne cōmittat̄ error.

Et licet videat̄ aliq; differētia in solēne & publicā p̄niam

en sepe p scribētes p eodē ponunt. In ecclia aut Spireñ. i die
Iouis sc̄ta, ep̄s solēniter i atrio ecclie, imponit manus hm̄oi
penitētib⁹ iuxta formā. c. in capite, dis. l. & etiā habet i lib.
pastorali, hm̄oi aut solēnis p̄nia solū iponit p notorio p̄ctō
c. vl. xxvi. q. vi. lō sint auisati curati n̄ri Spire, & etiā fr̄es r̄i
te q̄lificati, ne in tā arduis & notorijs criminibus absoluāt,
sed remittāt ad ep̄iscopū qui absoluat, vt supra narratur.

Item de iure spectat ad ep̄m dispensatio irregularitatis in
clerico, ē materia diffusa q̄ tractat cōit. i c. at si cle. d̄ iudicijs
Iniectio manuū violentarū nō tamen enormiter, p̄tinet
ad ep̄m. c. mulieres. & c. ea noscit. & c. peruenit. & c. q̄uis
Vbi multi enarrantur casus de sen. ex. & sunt aliqui casus
in quibus ep̄i possunt absoluere. etiā in enormi iniectioe
manuū qui videant̄ per eos in ti. de sen. excō. de hoc nihil
ad curatos multo minus ad fratres.

Item incendiarij & qui iusserunt, aut consiliū aut auxiliū
p̄stiterūt, vt in. c. pessimā. xxij. q. viij. tales ante denuncia
tionē a solo ep̄iscopo absoluunt̄ post denunciationē, a so
lo papa. c. tua nos. de sen. excō.

Cum ep̄us in persona propria alicuius audiuit cōfessionē,
& eum absoluere noluit, hūc nullus inferior absoluere p̄t
c. inferior. xxi. dis. Et vt tollant̄ multe dubitationes sc̄ito q̄
fr̄es q̄lificati iuxta di. cle. dudū, nō possunt absoluere in cali
bus reseruat̄ ep̄iscopis a iure, sicut nec curati possunt.

Et scias q̄ casus qui recitant̄ per glo. in. c. si ep̄us, de pe. &
re. in. vi. Et Host. in summa, de pe. §. cui confitendum. su
per quibus Zab. in d. cle. dudum. §. statuimus. in. §. ac de
inde. in. vij. q. ponit versus.

Qui facit incestum de florans, aut homicida

Sacrilegus, percussor, vel sodomita,

Trāsgressor voti, periurus, fortilegusq̄,

Et mentita fides, faciens incendia, prolis

Oppressor, blasphemus, hereticus, omnis adulter.

Pontificem super his, semper detentus adibit.

Scias in q̄ q̄ oēs p̄dicti casus sunt reseruat̄ ep̄iscopis a iure
& q̄ curati multo minus religiosi ab ipsis absoluere non
possunt. & ista est sn̄ia glo. ordi. & omniū scribentiū nullo

discrepante, vt videmus in glo. di. cle. dudū. §. statuimus,
in verbo cōcessa. Eam ad hoc notat & sequit̄ Panor. ibidē
in penul. col. §. an in casibus ep̄o. Idē facit Zab. in di. §. sta
tuimus. §. si vero. in. vij. q. Et late Imol. ibidem. §. glo. cō
cessa querit an isti fratres. Sed solet refricari i dubiū, vt
post editionē di. cle. dudū, Licet ep̄is etiā hodie reseruare ca
sus aliq̄s in iure nō descriptos, i q̄bus curati & fr̄es absolue
re nō possint. Et quo ad curatos nemo dubitat q̄n possit au
toritatē absoluēdi refrigere, p̄ vt necitas vrget & requirit.

Sed quo ad fratres solet dubitari, cū nō subsint ep̄is, & eis
data est oīs facultas quā plebani habēt de iure per dictā cle
dudū. ideo post editionē illius cle. iā est fratrib⁹ ius quesitū
& tantū iuris quantū plebani habuerūt r̄pe edite cle. dudū.
Et istud ius quesitū nō potest eis artare ep̄us, cum nulli ep̄o
subsint. Hanc opinionē tenet frater Ang. in sum. sua in ver
bo cōfessio. iij. §. xxvij. Afferens ita tenendū in cōscientia
fundat se in dictis Guil. in. l. priui. C. de sacro san. eccl. Et ad
ducit Panor. i. c. sup spe. ne cle. v̄ mo. q̄ se s̄r̄ fundat i dictis
Guil. si ergo dictū Guil. hoc nō vult, q̄ dicit Panor. & post
eū frater Ang. in sū. sua. Tunc eorū theoria non subsistit.
Videamus ergo q̄ nā sit illud dictū originale ipsius Guil.
de cu. & sis cautus ne te decipiat error impressoris. q̄ Guil.
de cu. nihil dicit in di. l. priuilegia, C. de sac. san. eccl. Sed
ponit illud dictū p Guil. in. l. oia priuilegia. C. de epi. & cle.
vt refert ibi Paulus de castro, q̄ se remittit ad eū & ad Bal.
ibidē. Nam Bal. ibidē circa si. ponit rationē illius dicti, & di
cit Guil. de cuneo querere. Pone q̄ studio Aureliano con
cessa sint oia priuilegia studij Tolosani, deinde studiū To
losanū cessat, & eius priuilegia per consequens annihilant̄,
querit, an p hoc sint annihilata priuilegia studij Aureliani.
Et videt̄ q̄ sic, quia in relatiuis destructo vno extremorum
destruit̄ & reliquū. Tamē dicit Guil. determinare cōtrariū,
quia cū a principio sit studio Aureliano ius quesitū, ex cas
su superuenienti in alio nō in se, illud ius nō admittit̄. Licet
iniure querēdo esset secus, iurib⁹ ibi allegatis. Et subdit Bal.
se credere dictū Guil. verum ac se considerare, q̄ relatio ha
bet se quando q̄ per modū causę fiendi, q̄n q̄ per modū cau
D

se effendi. Primo casu sufficit, q̄ in principio sit vera relatio, q̄a in instanti cōsumit suū effectū. Ita q̄ amplius nō dependet a relatiōe, sed habet formā impressā, & ita loquitur questio n̄ra. Scd'o casu destructo vno termino relatiuo destruit̄ alter terminus correlatiuus, & dicit esse subtile ad intelligendū. Pau. de cast. in di. l. oia priuilegia quo ad clausulā ad instar remittit se ad notata lo. An. i. c. interdilectos, de fi. instru. in nouella, deinde subiūgit. & est in argumētū scd'm Guil. de cu. & Bal. q̄ si studiū Paduanū priuilegiat̄ a principe, ad instar studiū Bononiēn. postea illi studio cōcedant̄ noua priuilegia & etiā huic studio Paduano cōpetēt, quia videt̄ priuilegiatū tā de p̄teritis q̄ de futuris, nisi verba cōcessionis nō patiant̄, vt q̄a sint de p̄nti. Puta cōcedimus priuilegia studio Paduano, q̄ h̄nt studiū Bononiēn. Nā hec cōcessio nō extenderēt ad priuilegia postea cōcessa studio Bononiēn. per. l. si ita. ff. de au. & ar. le. Sed quid si destruat̄ studiū Bononiēn. & sic priuilegia eius desinat̄ cōpetere, an etiā desinet̄ cōpetere studio Paduano? Videt̄ q̄ sic, q̄a si desinit̄ exemplar desinit̄ exemplandū. l. in testō. ff. de cō. & de. Dic cōtra si apparet q̄ priuilegia illi cōpetebāt, q̄a ius q̄sitū fuit huic studio Paduano, q̄ non auferēt̄ ex casu cōtingente illi Bononiēn. ar. l. si post mortem. §. fina. ff. de cōtra. ta. & tandem remittit se ad Guil. de cu. & Bal. ibidem.

Panor. autē in. c. sup specula. ne cle. vel mo. circa fi. v. notabilis. Recitat dicta Bal. & dicit q̄ obscure loquit̄, & tādē inducit illā theoricā ad q̄stionē n̄ram in forma. Et dicit se potius tenere q̄ ep̄i nō possūt restringere facultatē datam fratribus in di. cle. dudū.

In contrarium est cōmunis opinio scribentium scilicet q̄ fratres etiā hodie post editam d. cle. dudū, non possunt absoluerē a casibus, quos ep̄i sibi reseruāt, cum causa ex cōsuetudine nō descriptos in iure. Primo itaq̄ tenet glo. ordi. lo. An. in d. cle. dudū. §. p̄ hmōi aut cōcessionē in verbo concessa, & inter alia ponit vrgentē causam, quia ista accidentalit̄a fratrum, & de bñ esse, nō mutāt substantialē & ordinariā potestatē ep̄orū. Et ad hoc q̄ dicit̄, per ista posset auferri aut decurtari priuilegiū fratrum q̄ nō licet. Respōdet q̄ cui-

libet licet facere in re sua ppria q̄ sibi placet, dūmodo non faciat aīo iniuriandi, nec alicui facit iniuriā qui vtitur iure suo, iuribus ibi allegatis, hanc glo. ordi. recitat Zab. ibidē in. §. statuimus. & si vero in. x. q. & eādē approbat p̄ rationes in ea contentas. Et allegat sic tenere Lau. Paul. Steff. & Gent. Idem tenet late ibidē Imol. in. §. statuimus, mihi col. viij. Ver. glo. concessa q̄rit. Et dicit sic tenere ibidem Guil. dūmodo nō appareat de malitia, & hoc quia sanguis subditorū exigitur de manibus episcoporū, & ideo ipsi habent prospicere facta subditorū omibus modis quibus possunt, & addit idem tenere Paul. & Steph.

Panor. autē in apostillis ad cle. dudū, mihi in penul. col. & q̄ licentiā, notat q̄ ep̄s nō potest sine causa reuocare licentiā fratribus super confessionibus audiendis concessam, & sic a contrario fatēt q̄ ex causa possit hanc licentiā reuocare. Et sic videmus q̄ ista est cōmunis opinio & in foro anime sequenda. Licet frater Angelus velit aliā seruari debere in conscientia ex doctrina Bal. & Panor. supra recitata que fundatur in solo dicto Guil. de Cu.

Verum si bene aduertimus, tūc penitus nulla est cōtrarietas, neq̄ credat aliquis Panor. in di. c. sup specula. & post eū fratrem Ange. i hoc errasse, sed & ba sua sunt sane intelligēda, quia si quis apperit oculos, tunc videbit eū non cōtradice-re cōi opinioni doctorū. Nam doctrina Bal. i d. l. oia priuilegia, in qua se fundat Panor. in di. c. super specula. est subtilis vt dicit ipsemet Bal. Et Panor. dicit Bal. obscure loqui.

Vt aut̄ illa subtilitas & obscuritas luceat, ipse Bal. postea declarat dictū suū in. l. quicquid. C. de aduo. diuer. iudiciorum. Et videbis q̄ loquitur cum priuilegiū est ad instar, & in totum tollitur, sed neutrum istorū est in casu nostro. Nam Bal. ibi figurando casum super theoricā sua, quā posuit in di. l. omnia priuilegia, dicit q̄ priuilegia quibusdam concessa, possunt ad alios per principem vel superiorē generalibus verbis transferri. Ecce hęc est theoricā quam ad longum posuit Guil. de Cu. & post eum Bal. ac demum Paul. de castro, in di. l. omnia priuilegia.

D ij

Sequitur nunc practica seu casus figurandus ad dictam theoriam, subiungit enim Bal. simile fecit Bonifacius papa, qui privilegia concessa fratribus minoribus ac predicatoribus, concessit fratribus heremitanis. Quero si privilegia prima sint reuocata, nunquid reuocentur privilegia ad exemplum illorum? Subdit Bal. breuiter dico, quod non, quia lex principis est perpetua. Et demeritum vnius non debet ad alterius odium conuerti, ut ibi per eum. Ex hac practica habes, quod theorica originaliter Guil. de cu. & postea Bal. in qua se fundat Panor. in di. c. sup. specula. est intelligenda, cum queritur an privilegium datum ad instar in totum tolli possit. Puta si minores & predicatorum res extinguere, dubitatur utrum heremitani perderent in totum privilegium suum, quod habent ad instar minorum & predicatorum. Et si bene aduertimus ad dicta fratris Ange. ipsemet fateatur hunc esse sensum theorice Guil. in di. l. omnia privilegia, & post eum Panor. in di. c. sup. specula. Nam primo arguit de privilegio studij Bononiensis datum studio Senensis, & sic fundat se in clausula ad instar. Postea arguit ex inconuenienti scilicet quod episcopi possent sibi tot casus reseruare quot in totum tolerent privilegium fratrum, quod esse non debet. ut ibi per eum. & sic dictum Panor. in di. c. sup. specula. & frater Ange. militat in casu clausule ad instar. & cum episcopus in totum vellet tollere auctoritatem fratribus concessam, & in hoc bene dicunt. Sed est extra casum nostrum, nam contra opinionem non admittit episcopo, ut in totum tollat privilegium concessum fratribus. per di. cle. dudum. Sed quod ex causa possit illud decurtare. Et quod ista sit mens scribentium, & Panor. in di. c. sup. specula. clare ostendit per doctrinam ipsiusmet Panor. in c. deus quod de pe. & re. in fi. ij. notabilis. vbi dicit quod episcopi solent hodie per statuta sibi reseruare multa ut homicidium & similia, & in hoc attendenda sunt illa statuta, & de iure hoc facere possunt. Et attendendo potestatem sacerdotum sibi subiectorum attendit per consequentiam potestatem fratrum mendicantium, quia fratres mendicantes non possunt absolueri, nisi per possunt presbyteri parochiales, unde si non directe indirecte tamen potestatem minui eorum potestas, & refert se ad glo. quam vocat notabilem in di. cle. dudum, & subiungit. Ego tamen credere quod vbi episcopus multum opprimeret potestatem

sacerdotum maxime causa graui non urgente, quod possunt sacerdotes recurrere ad superiorem, cum videant eorum officium valde diminutum, facit de excel. pla. c. ad hoc. Idem etiam tenet ipse Panor. in di. cle. dudum. mihi in penul. col. x. an in casibus episcopo, in fi. dum dicit glo. hic in verbo concessa, refertur in dubium. An possit episcopus de nouo. l. post hanc cle. dudum, reseruare sibi aliquos casus, in quibus non possunt illi fratres absolueri. Et concludit quod sic, quia decurtando potestatem curatorum sibi subiectorum per consequens de curat. istorum potestas, que commensuratur ad illam, & ad hoc allegat ipsam theoriam Bal. de qua supra fit mentio, in di. l. omnia privilegia. C. de epi. & cle. Et dicit eam glo. menti tenendam, ad similes rationes in ratione sui. Vides quod Panor. cum grano salis ibi vult verbo decurtare, non autem omnino tollere, & etiam dicta glo. in verbo concessa. in di. cle. dudum, vult verbo decurtare. & addit quod episcopus hoc potest dum modo non faciat animo iniuriandi. Forte etiam posset dici (ut supra narraui) quod doctrina Bal. in di. l. omnia privilegia, & Panor. in di. c. sup. Specul. loquitur cum privilegium datum est ad instar alterius, sed hoc non militat in casu nostro, quia licet fratribus in di. cle. dudum sit data facultas audiendi confessiones tamen non est data ad instar curatorum. Nam curatus ex sui natura & essentia audit confessiones, frater autem solum accidentaliter & per multas ceremonias, que precedere debent, ut dicitur in di. cle. dudum. Similiter licet fratres non habeant ampliore potestatem curatis (ut ibi dicitur) tamen etiam non habent parum, cum neque substituere, neque alibi consistendi licentiam dare, neque etiam extra dioc. confessiones audire possint ut curati. & in multis sint minoris auctoritatis ipsis curatis, ut supra visum est. Et sic illa doctrina Bal. quam allegat Panor. in di. c. sup. Spec. que se fundat in dictione ad instar, non haberet locum in casu nostro. Et pro conclusione huius materie dici potest, ut vultur verbis fratris Ange. in foro conscientie, quod episcopus post editam cle. dudum. non potest reseruare tot casus alias de iure non reseruatos, quod in totum tollat privilegium fratrum, sed potest ex causa aliquos casus reseruare, qui alias de iure reseruati non sunt, & sic decurtare auctoritatem fratrum, ut dicit glo. lo. An. Et ipse Panor. Zab. Imol. & alij scribentes in locis preallegatis. dum

modo nō facit animo iniuriandi, & dūmodo nō appareat de malicia. Dicit autē Imol. in di. cle. dudū, mihi in. ix. col. post. §. glo. cōcessa querit q̄ de malicia pōt constare ex cōiecturis p. c. ij. de renunc. in. vi. vt ibi p̄ eū. Et subiūgit, forte idē si sine causa reseruaret, quia sine causa reseruare non debet. xi. q. i. puenit, Alias potest sibi reseruare casus nō expressos in iure, in quibus fratres nō poterūt absoluerē, sicut nec curati, vt latius declarat idem Imol. in di. §. statuimus. mihi circa mediū. x. col. Etiā quia dicti frēs sunt nudi ministri, ideo nō possunt ep̄o p̄cludere potestātē suā. alioquin reseruatō facta per ep̄m esset modici effectus, cū in casibus illis soli sufficerēt mendicātes. Et sic maior esset medicantiū ptās q̄ curatorū, q̄ est contra tex. di. cle. dudū. Et sic possumus dicere fratribus nō licere, neq̄ curatis manus extēdere ad casus q̄ de iure aut consuetudine aut retentiōe speciali facta ab ep̄iscopis reseruati sunt, neq̄ insistendū est q̄ aliud sit de casibus iure descriptis. Aliud de casibus ex cōsuetudine reseruatis, quia eis que reperiunt iure scripto cauta, & illis q̄ sunt consuetudine introducta, æqualis vigor, par ritus, & idem vtriusq̄ pietatis debetur affectus. c. ecclesiarū, & c. his rebus. xc. dif. Et habet in. l. de q̄bus. & l. diuturna. ff. de lib.

Caueat tamē ep̄s ne passim & indistincte casus reseruet, sed raro & ex causa, & cū de liberatione. Nam si oēs aut excellenter multos reseruaret, p̄sumeret de fraude, maxime si tunc illis casibus, solis curatis cōmitteret vices suas. ar. l. omēs. §. lucius. ff. de his que in frau. credi. Et notat in sti. §. si quis in fraudem, de acti. Pono theoreticā predictā ad practicā, quo ad casum qui in p̄xima quadragesima elapsa cōtingit Spiræ, nam aliqui deū non timentes tēpore nocturno iuerunt publice ad choreas totius ciuitatis, iduti casulis vti sacerdotes cum celebrāt, induiti etiā veste fratrum minorum & aliorū mendicantiū, portantes magnas candelas accensas que solent habere in ecclesia Cathedrali cum agit anniuersariū aliqd' Regū sepultorū Spire, cū aspersiōe aque ac si benedicta esset. Si ep̄s reseruat sibi hūc casum, adeo q̄ non possint passim hmōi hoīes absolui ab oī curato aut ab oī fratre, sed solū ab illis curatis & fratribus qui habent aucto-

ritatē ep̄iscopale. Vere possumus dicere q̄ ep̄us hoc ex causa facit, ne principiū huius in verecundi peccati serpat & fiat consuetudinariū. Rursus possumus dicere, q̄ ep̄us in hoc non fraudulenter agit, quia agitur de scandalo totius religionis ecclesiastice, tam seculariū q̄ religiosorū. Quare igitur in hoc casu & sibi similibus ep̄iscopus nō deberet cōstringere manū, & curatorū, & fratrum? Cum tamen consu- lat fratribus, q̄ etiā in casibus enormibus vbi possunt absoluerē, ob reuerentiā debeant remittere ad ep̄iscopū.

Obiter tamen scias q̄ penitētie hodie oēs sunt arbitrarie, de hoc tractatur in. c. deus qui, de peni. & remis.

Dicimus etiā q̄ ex debito honestatis, confitēs tenetur aliquid parui dare confessori suo, ar. c. iudices. i. q. i. circa finē, & ibi glo. in verbo, insumptus. & in auctētico de iud. §. ne autē circa hoc labor. col. vi. Non tamē tenet ex necessitate si curatus ad hoc haberet decimas, & sic intelligit. xij. q. i. §. hæc ita. Si autem curatus nō habet propria & necessaria tunc tenet confitēs ad elemosynā nō tamen precise ad dandū pro penitētia, & nisi det peccat. ar. c. aplicis. xvi. q. i. de p̄ben. extirpan. ibi. cum igit os bouis, cum filibus. Quidā tamē dicunt, non peccare nō dantes. Primū videt mihi humanius relinquo cōscientiæ. & licet confessor nihil debeat petere pro penitētia iniungēda, tamen gratis oblatū & sine pacto pōt recipe. c. sicut ep̄m. i. q. ij. c. dilectus filius, in fi. de simo. c. cum volūrate. §. predicatores quoq̄, de sen. ex.

Ex predictis omnibus habemus q̄ curati ex seipsis & de sua essentiali substantia, habent & tenentur audire confessiones, religiosi autem mendicantes iuxta dicta clemē. dudum. per quasdam ambages & cerimonias solū accidentaliter audire possint confessiōes, neq̄ ad hoc obligati sūt. Rursus videmus q̄ inter ipsos religiosos mendicētes, dūtaxat minores & p̄dicatores ī hac materia sūt iclusi in corpore iuris & additi curatis. Heremite autē & Carmelite sunt additi ad prius additos, scilicet predicatores & minores, & sic sunt additis additi. Et longū esset inquirere an illa additio facta de Heremitis & Carmelitis ad priorem additionem

D iij

Prædicatorum & Minorum, possit adaptari ad ceremonias illas, quæ iuxta di. cle. dudum, debent precedere additionem Prædicatorum & Minorum.

Rursum fratres qui volût dici de obseruantia, Non habêt prout tex. cle. dudum requirit, quo ad minores generalem aut prouincialê ministrû. Quo ad Prædicatores nō habent magistrû aut priorê prouincialê (vt mihi dicitur) nam non sum practicus in istis, sed asserût se habere quendâ vicariû generalê, de quo di. cle. dudû, nullâ facit mentionê. Esto q̄ ille eorû vicarius generalis, per sedê apostolicâ impetrauerit saltê generalibus clausulis, omnê auctoritatê quâ habêt generales & prouinciales ministri, aut magistri & priores prouinciales, nihilominus crit materia ex multiplicibus fragmentis collecta, & in foro anime periculosissima.

Ideo non tutum est consulere alicui, vt relicto curato suo vadat ad religiosos pro confessione faciendâ, quia valde periculosum est, (p̄cipue in foro anime) se volutarie subijcere predictis disputationibus & periculosis materijs. Eam obrê dicit frater Angelus in sum. sua. q̄ nouit cōpares suos.

Q̄ tutius est confiteri proprio parrochiali sacerdoti vel prelato, q̄ alteri propter multas deceptiones & illegittimitates, quæ sunt in alijs deputatis, & tamê solû loquit̄ de p̄dicatoribus & minoribus qui sunt inserti in corpore iuris.

Quid ergo dicemus de alijs qui non continentur in corpore iuris, sed per longissimas ambages ac multiplices cētones predictis taliter qualiter confuti sunt. Verisimile est, q̄ longe maiores illegittimitates inueniantur in illis. Ideo subiungit frater Angelus, vnde semper consulo q̄ nemo dimittat proprium parrochialê pro alio deputato, nisi clare costet eum quem eligit esse bone conscientie, & debitæ peritiæ & melioris q̄ proprius parrochialis, & addit rationem dicti sui. Quia si inest aliquis defectus in parrochiali, magis excusatur subditus ei confitendo q̄ alteri, cum superiores eum instituendo pro sufficiente eum approbante videantur. Eam obrê inspecta facti contingentiâ neces-

sario cogimur dicere, q̄ sicut tutissimû est confiteri proprio sacerdoti (cæteris paribus) ita periculosissimû est cōfiteri fratribus inuolutis multipliciter predictis taliter qualiter confutis cētōnibus, vt supra deductû est. Sed vt tandê cōcludâ, certû est, q̄ quis magis mereat confitendo suo curato, quâ si cōfiteret̄ religioso, vt di. Panor. in. c. i. de rpto. x̄. & faciūt hæc ad questionê, & hæc sunt verba sua. Item interest proprii sacerdotis cognoscere vultus parrochianorû suorû, vt sic melius possit redarguere parrochianos suos quorû noticiâ habet. Et ista ratio multû facit, vt quis potius debeat cōfiteri suo sacerdoti, dūmodo sit intelligēs, q̄ istis fratribus mendicantibus, quia ipse habet curâ aiarû & melius cognoscit qualitatê personarû, & plus credo eos mereri cōfiteo sibi quâ extraneo, quia magis verecundant̄. Et verecundia est maxima pars pœnitentiæ, vt dicit Aug. in. c. quē pœnitent. de pœni. dif. i. Nam multi vadunt ad fratres ignotos, vt euitent verecundiâ in confitendo proprio sacerdoti, vt ibi per eū. Si inquâ verû est, hoc est, q̄ verecundiâ est maxima pars pœnitentiæ, necessario dicemus q̄ quis plus meretur cōfiteo proprio sacerdoti seu curato cū verecundiâ, q̄ ignoto fratri, quibus (vt vulgares aiunt) cū illis confitent̄ credunt se eis narrare nouitates seu nenias, que centû nouelle dicuntur, sine omni rubore aut verecundiâ.

Inter scribendû ista memini Panor. dicere, se semper condemnasse eos, qui relictis curatis suis, vadunt ad monasteria pro confessione faciendâ, & multû taxat scolares hoc facientes. Nunc nō occurrit locus ille postea apponetur.

Quia autê vidimus q̄ curati paruâ habent auctoritatem, religiosi mendicantes minorê in cōfessionibus audiendis, paruâ dico respectu pp̄li etatis nostrę Spiræ, qui ob guerras & vicia quę ex alienis prouincijs adduxit, plus soluto est grauissimis inuolutus pctis, consulerê & curatis & religiosis mendicantibus, vt nunq̄ se impedirent de confessionibus audiendis Spire, nisi prius haberet auctoritatê episcopalem, quia alioqui raro habebût cōfitentê quē absoluerè possint. neq̄ epus aut eius vicarius in sp̄ualibus debet auctoritatê ep̄alê denegare doctis qui essent bonæ & honestæ vitæ.

Et quia religiosi, maxime qui non sunt de obseruantia domini informare consciencias suas largas ex proprio sensu, ut dicit Felinus, in. c. cum M. Ferrariensis. de consti. mihi in ult. col. quarti fol. ante verbum restat postremo videre in materia pretestationis, ne in quibus tales religiosi auctoritatem quam habituri sunt ab episcopo nimium extendat. videant Specu. in repertorio quod edit sub ti. de pe. & re. §. pro quibus culpis penitens ad episcopum remittat circa si. Curati autem ne superbiat cum habet auctoritatem episcopalem, credentes se forte episcopos esse, videant sub eo. ti. ibidem, totam materiam que intitulat Aureum memoriale sacerdotum, & videbunt tam curati quam religiosi, quod habes auctoritatem episcopalem propter hoc non potest in omnibus casibus, episcopo reseruatis absoluere.

Laudanda igitur est optima consuetudo quam habemus Spirge Nam vicarius in spiritualibus iuxta qualitatem confessorum, dat aliquibus auctoritatem absoluendi in casibus duntaxat ex consuetudine reseruatis. Aliquibus & doctioribus a casibus etiam in iure reseruatis. Ideo legat & videat quisque confessor bene & diligenter literas facultatis sibi ab episcopo concessas. Episcopus autem certis penitentiarum solet dare omnem suam auctoritatem.

Nihilominus etiam illi generales commissarii imo etiam ipse vicarius in spiritualibus, non habet facultatem absoluendi in omnibus casibus reseruatis episcopo in iure. Et hoc quia aliqui casus sunt ordinis, aut alias pertinent ad ipsas personas episcoporum, qui solis episcopis delegari possunt. Alii sunt iurisdictionis, ut ibi late per Spe. in repertorio suo pallegato. Tandem ut summam manum huic materie imponamus, Sciant omnes quod sicut religiosi in cle. d. priu. imponitur ne in sermonibus suis ecclesiarum prelati detrahant, aut etiam laicos retrahant ab ecclesiarum suarum frequentia vel accessu, seu indulgentias pronunciet indiscretas, aut derelictis & legatis (ut ibi continetur) certo modo se impediatur, nec etiam in casibus sedi apostolice aut locorum ordinariis reseruatis quecumque absoluant. Ita in cle. dudum, de sepul. §. ceterum. mandat omnibus prelati ac sacerdotibus parochialibus & curatis siue rectoribus, quatenus ordines ubi dictos habeant affectu beneuolocommendatos, & ipsis non difficiles, graues, dueros, aut asperos, sed potius fauorabiles, propicios, ac benignos proque munificencia liberales se studeant exhibere. Et paulo post, eos

tanquam coopatores idoneos, & laborum suorum participes propria benignitate recipiant ac affectuose admittere non omitant, & cetera ut latius pulchre textus ibi prosequitur.

Multa quae ad rem faciunt sciens volensque omisi, tum quia vel mediocriter doctus ex allegationibus supra habitis potest que velit videre ad nutum, tum quia aliqua ex illis videbant mihi talia, quae non faciliter intelligi possent a plebanis aut religiosis quibus ius canonicum esset ignotum.

Laus Deo & beate virgini patronae nostrae.

Corrigatur ad placitum cuiusque.

Matthias Schürerius Heluetensis, Argentorati
exscripsit, Mense Decembri.

M. D. VIII.

